

Zakład Ochrony Środowiska

Decybel

58-500 JELENIA GÓRA ul. WOLNOŚCI 150/45 tel./fax 75 64 32 099; tel. 502 641 541;
e-mail: decybel@virgo.com.pl

Prognoza oddziaływania na środowisko miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obrębów Gorzanowice – obszar planistyczny 1.

P-06.2/ lipiec 2023 r.

Autor: Małgorzata Czcińska-Wydra

Autoryzacja: Andrzej Kurpiewski

Zakład Ochrony Środowiska DECYBEL s.c.
SPECJALISTA
ds. Prognoz Środowiskowych
Czcińska-Wydra M.
Małgorzata Czcińska-Wydra

BIEGŁY
Ministra Ochrony Środowiska
Zasobów Naturalnych i Leśnictwa
w zakresie sporządzania prognoz skutków
wpływu ustaleń planu zagospodarowania
przestrzennego na środowisko
Kurpiewski
mgr Andrzej Kurpiewski
świadectwo nr 0643

Spis treści

1. Streszczenie w języku niespecjalistycznym	4
2. Informacje wstępne	6
2.1 Autor i podstawa formalna opracowania	6
2.2 Zakres prognozy	6
2.3 Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy	6
3. Charakterystyka obszaru objętego opracowaniem	8
4. Analiza stanu środowiska na obszarze objętym przewidywanym oddziaływaniem.....	9
4.1 Położenie geograficzne, rzeźba terenu	9
4.2 Warunki geologiczne	9
4.3 Gleby i uprawy rolne	9
4.4 Krajobraz	10
4.5 Warunki wodne	10
4.6 Klimat lokalny i warunki bioklimatyczne	11
4.7 Klimat akustyczny	12
4.8 Ocena czystości powietrza	13
4.9 Przyroda ożywiona.....	13
5. Informacje o projekcie planu.....	16
5.1 Powiązania projektu planu z innymi dokumentami	16
5.2 Prezentacja głównych ustaleń projektu planu	16
6. Identyfikacja oddziaływań na środowisko wynikających z realizacji zapisów projektu planu.....	17
6.1 Identyfikacja zapisów projektu planu, które mogą powodować negatywne skutki środowiskowe	17
6.2 Wstępna ocena przewidywanych oddziaływań	19
6.3 Identyfikacja oddziaływań skumulowanych	19
7. Przewidywane skutki realizacji zapisów projektu planu dla poszczególnych komponentów środowiska	20
7.1 Powierzchnia ziemi, gleby	20
7.2 Wody powierzchniowe i podziemne	20
7.3 Powietrze	20
7.4 Klimat lokalny	21
7.5 Zasoby naturalne	21
7.6 Krajobraz	21
7.7 Zabytki	22
7.8 Dobra materialne	23
7.9 Klimat akustyczny	23
7.10 Różnorodność biologiczna	24
8. Przewidywane oddziaływania na obszarowe formy ochrony przyrody, w tym na obszary Natura 2000	25
8.1 Identyfikacja potencjalnych zagrożeń dla obszarów chronionych, które mogą wynikać z projektowanego przeznaczenia terenu	25
8.2 Charakterystyka obszaru Natura 2000 Góry i Pogórze Kaczawskie	26
8.3 Analiza wpływu ustaleń projektu planu na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000	27
9. Ocena rozwiązań projektu planu	31
9.1 Ocena zgodności projektowanego zagospodarowania terenu z uwarunkowaniami określonymi w opracowaniu ekofizjograficznym	31

9.2	Ocena ustaleń projektu planu w kontekście celów ochrony środowiska określonych w dokumentach nadrzędnych	33
9.3	Sposób uwzględnienia problemów ochrony środowiska	34
9.4	Ocena przewidywanych oddziaływań na ludzi	35
9.5	Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko	35
10.	Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu	35
11.	Propozycje rozwiązań alternatywnych oraz mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko	36
11.1	Analiza rozwiązań alternatywnych wraz z uzasadnieniem ich wyboru	36
11.2	Propozycje działań mających na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko	37
12.	Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji ustaleń projektu planu	37
13.	Informacje o dokumentach uwzględnionych przy sporządzaniu prognozy	38

Załączniki:

1. Oświadczenie autora prognozy.

Zdjęcie na okładce: Widok na południowo-wschodnią część wsi Gorzanowice (fot. własna z dnia 26-04-2023 r.)

1. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Opracowanie niniejsze jest elementem procesu oceny oddziaływania na środowisko przeprowadzanego dla miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obrębów Gorzanowice – obszar planistyczny 1.

Dokument prognozy dostarcza informacji o potencjalnych skutkach dla środowiska, jakie spowodować może realizacja planu, które ułatwiają konstruktywny przebieg publicznej dyskusji nad projektem dokumentu oraz powinny być pomocne przy podjęciu przez Radę Miejską ostatecznej decyzji o jego uchwaleniu.

Pierwsza, diagnostyczna część prognozy zawiera opis istniejącego stanu zagospodarowania terenu oraz charakterystykę podstawowych cech środowiska przyrodniczego w rejonie opracowania. W dalszej części prognozy przeanalizowane zostały możliwe skutki środowiskowe, jakie potencjalnie może powodować realizacja zapisów planu, w rozbiciu na poszczególne komponenty środowiska. Następnie przeprowadzono analizę zgodności zapisów planu z celami ekologicznymi wyrażonymi w komplementarnych dokumentach, a także w kontekście zasad zrównoważonego rozwoju.

Prognoza nie stanowi prawa miejscowego. Ustalenia i wnioski prognozy nie mają mocy prawnej.

Bez pisemnej zgody autora, niniejszy dokument nie może być kopiowany i rozpowszechniany inaczej jak tylko w całości.

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, którego dotyczy prognoza, obejmuje przeważającą część obrębów Gorzanowice w gminie Bolków.

Gorzanowice zlokalizowane są w północnej części gminy Bolków. Od północy graniczą z gminą Paszowice, od południa z miastem Bolków, od zachodu z obrębami Jastrowiec i Nowe Rochowice, a od wschodu obrębem Świny. Powierzchnia obrębów Gorzanowice wynosi 373 ha, co stanowi jedynie 1 % powierzchni całej gminy Bolków. Powierzchnia terenu opracowania wynosi natomiast 329 ha.

Układ zagospodarowania terenu objętego opracowaniem odzwierciedla struktura użytkowania gruntów. Przestrzeń obrębów Gorzanowice zdominowana jest przez użytki rolne, zajmujące ponad 80 % powierzchni wsi (297 ha). Około 12 % powierzchni zajmują grunty lasy i grunty leśne (45 ha). Tereny zainwestowane zajmują łącznie tylko ok. 6% powierzchni obrębów (ok. 22 ha).

Większość zabudowy skupiona jest w centrum obszaru wzdłuż drogi biegnącej przez Gorzanowice do Świn. W południowo-zachodniej części obszaru opracowania znajduje się niewielki przysiółek o nazwie Sześć Domków.

Teren opracowania położony jest prawie w całości w granicach obszaru Natura 2000 o nazwie Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Góry i Pogórze Kaczawskie PLH020037. Od północy teren sąsiaduje z Parkiem Krajobrazowym Chełmy.

Najistotniejsze ustalenia projektu planu dotyczące kształtowania struktury przestrzennej obszaru opracowania to:

- ✓ wyznaczenie nowych terenów zabudowy mieszkaniowej, usługowej i zagrodowej jako uzupełnienie lub kontynuację zabudowy istniejącej;
- ✓ wyznaczenie pasa terenu pod przebieg planowanej linii wysokiego napięcia 400 kV;
- ✓ zachowanie w użytkowaniu aktualnym:
 - terenów lasów,
 - przeważającej części terenów rolnych (z zakazem zabudowy).

Z punktu widzenia oddziaływań na środowisko istotne są te zapisy projektu planu, które modyfikują istniejący sposób zagospodarowania przestrzeni. Do kategorii tej należą:

✓ **Wyznaczenie nowych terenów zabudowy**

Projekt planu wyznacza nowe tereny o łącznej powierzchni około 5,9 ha, pod realizację funkcji mieszkaniowej jednorodzinnej (MN), zagrodowej (RZM) oraz zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub usług (MN-U). Ponadto projekt planu utrzymuje, zapisaną w dokumentach aktualnie obowiązujących, możliwość powstania terenów zabudowy mieszkaniowej i usługowej o łącznej powierzchni ok. 3.5 ha. Są to tereny w obrębie istniejących struktur ruralistycznych bądź stanowiące ich bezpośrednią kontynuację. Nowa zabudowa lokalizowana będzie w nawiązaniu do istniejącego, zwartego układu ruralistycznego wsi Gorzanowice oraz w przysiółku Sześć Domków.

W przypadku realizacji nowej zabudowy, oddziaływanie na środowisko wiąże się z przekształceniem powierzchni ziemi. Degradacji ulegnie wierzchnia warstwa gleby. W miejscach powstania trwałych obiektów i utwardzonych nawierzchni zniszczona zostanie istniejąca roślinność. Pod nową zabudowę przeznaczają się tereny stanowiące uzupełnienie bądź kontynuację istniejących układów ruralistycznych, przy zachowaniu zwartego układu osadniczego. Na części terenów przeznaczonych pod nowe zainwestowanie stwierdzono siedliska przyrodnicze będące przedmiotem ochrony obszaru Natura 2000 Góry i Pogórze Kaczawskie. W sytuacji realizacji zabudowy fragmenty siedlisk zostaną zniszczone.

Realizacja funkcji mieszkaniowych i usługowych wiąże się z emisjami zanieczyszczeń energetycznych do powietrza, powstawaniem ścieków i odpadów oraz przyniesie wzrost zużycia wody, energii i paliw. Przy założeniu zachowania przepisów dotyczących ochrony środowiska i wyposażenia terenów w infrastrukturę techniczną nie przewiduje się znaczących oddziaływań na środowisko w tym zakresie.

✓ **Wyznaczenie trasy pod przebieg planowanej linii wysokiego napięcia 400 kV.**

Projekt planu, w północnej części obrębu Gorzanowice, wyznacza krótki fragment trasy projektowanej dwutorowej linii elektroenergetycznej wysokiego napięcia 400kV relacji Mikułowa – Świebodzice wraz z pasem technologicznym o szerokości 70 m. W granicach pasa technologicznego znajdzie się tylko niewielki fragment terenów rolnych i leśnych, a sama linia przetnie obręb na długości ok. 50 m. Na terenie Gorzanowic linia przebiegać będzie bezkolizyjnie w stosunku do terenów mieszkaniowych.

2. Informacje wstępne

2.1 Autor i podstawa formalna opracowania

Niniejsze opracowanie (nazywane dalej prognozą) jest elementem postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, przeprowadzanej dla miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obrębu Gorzanowice – obszar planistyczny 1. Podstawą formalną sporządzenia opracowania jest zlecenie Pracowni Urbanistycznej „Dom” w Jeleniej Górze, ul. Krótka 1a/2.

Autorką opracowania jest mgr Małgorzata Czcińska-Wydra – specjalista ds. prognoz środowiskowych. Autorka prognozy posiada uprawnienia zgodne z wymaganiami, o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (zob. załącznik nr 1).

Tabela poniżej zawiera informacje o aktualnej wersji prognozy i ewentualnych zmianach wprowadzanych w trakcie postępowania planistycznego oraz procesu strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Tabela 1. Tabela zmian dokumentu prognozy

Numer wersji (sygnatura prognozy)	Data zakończenia prac	Uwagi
P-06.1/ maj 2023 r.	16.05.2023 r.	-
P-06.2/ lipiec 2023 r.	07.07.2023 r.	Wersja aktualna. Dostosowano prognozę do zmian w projekcie planu. W trakcie prac planistycznych wydzielono część obrębu Gorzanowic jako obszar planistyczny 1 oraz zrezygnowano z wprowadzania obszaru objętego szczególnymi warunkami zagospodarowania dla modernizowanej DK3.

2.2 Zakres prognozy

Obowiązek przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wynika z artykułu 46. Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. W ramach tej procedury opracowuje się prognozę oddziaływania na środowisko. Dokumenty wymagające przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko to m.in. miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego oraz studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. Wymagania, jakim powinna odpowiadać prognoza oddziaływania na środowisko dla projektów dokumentów strategicznych zawiera art. 51 ust. 2 oraz art. 52 ust. 1 i 2 powołanej wyżej ustawy.

2.3 Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy

Punktem wyjściowym do prognozowania potencjalnych zmian jest znajomość stanu środowiska na terenie opracowania. Informacje te zostały przedstawione w pierwszej, diagnostycznej części prognozy. Źródłem informacji były m.in. opracowanie ekofizjograficzne dla gminy Bolków ukończone

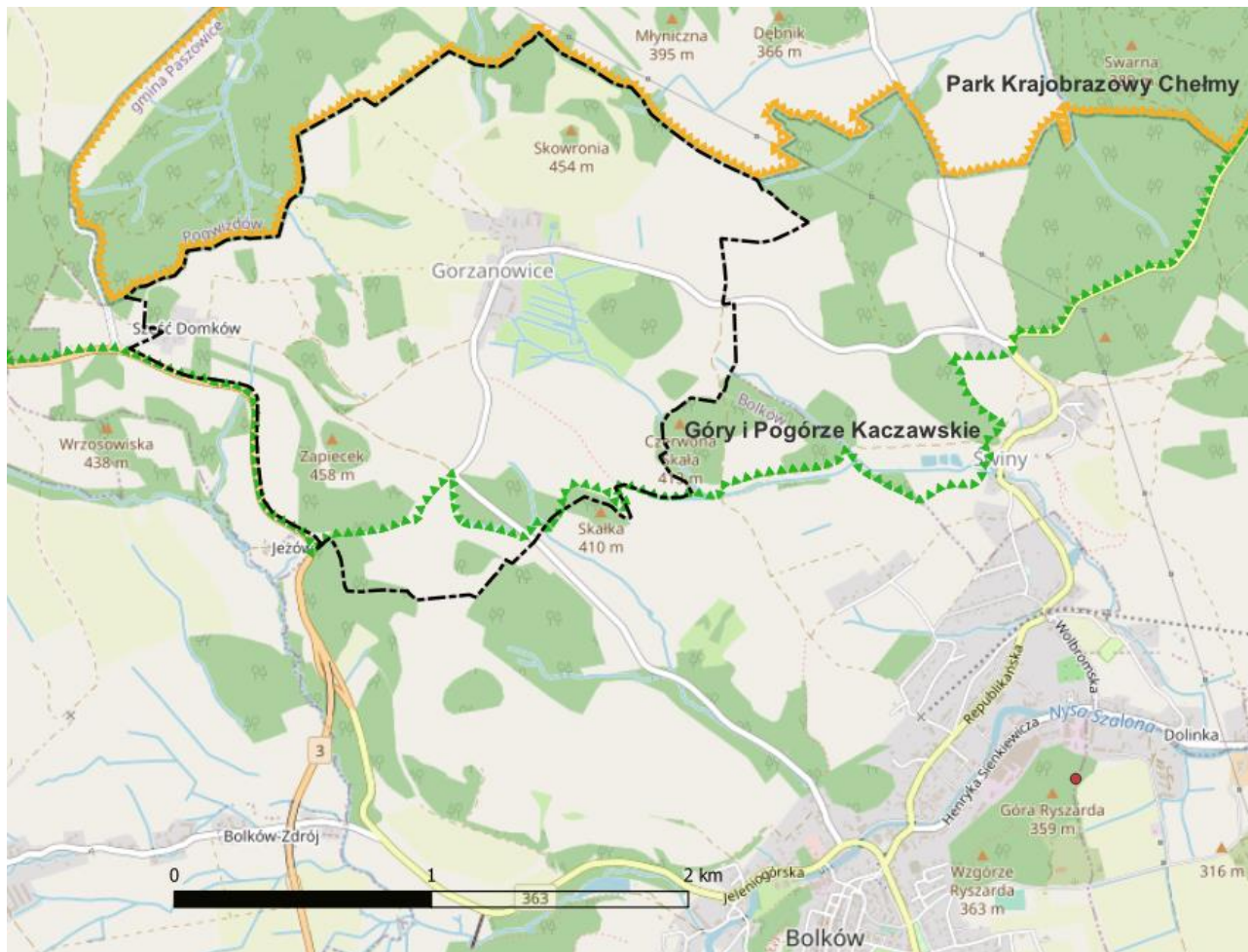
w 2020 roku [Kurpiewski i in. 2020 r.], wyniki monitoringu środowiska prowadzonego przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska, mapy terenu (topograficzna, ewidencyjna, geologiczna), zdjęcia lotnicze (ortofotomapa), inwentaryzacje przyrodnicze, literatura tematyczna oraz bazy danych i geoportale udostępniające informacje o środowisku.

Wszystkie wykorzystane dokumenty zostały wymienione w wykazie literatury. Informacje zawarte w wymienionych dokumentach zostały uzupełnione podczas wizji terenowej przeprowadzonej przez autora prognozy w dniu 26 kwietnia 2023 r.

Dobór metod zastosowanych do identyfikacji, analizy i oceny oddziaływań na środowisko uzależniony jest od stopnia szczegółowości dokumentu, którego dotyczy prognoza. Tam, gdzie dane wejściowe na to pozwalają zastosowano proste modele symulacyjne. Ponadto stosowano metody analogii środowiskowej (opartej o założenie stałości praw przyrody), indukcyjno-opisową (uogólnienie i synteza informacji szczegółowych) oraz analiz przestrzennych (przy wykorzystaniu narzędzi GIS).

3. Charakterystyka obszaru objętego opracowaniem

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, którego dotyczy prognoza, obejmuje przeważającą część obrębu Gorzanowice w gminie Bolków.

Ryc.1. Położenie terenu objętego opracowaniem. Zaznaczono granice obszarów chronionych na podstawie Ustawy o ochronie przyrody: obszaru Natura 2000 Gór i Pogórze Kaczawskie oraz Parku Krajobrazowego Chełmy. Mapa podkładowa: OpenStreetMap.

Gorzanowice zlokalizowane są w północnej części gminy Bolków. Od północy graniczą z gminą Paszowice, od południa z miastem Bolków, od zachodu z obrębami Jastrowiec i Nowe Rochowice, a od wschodu obrębem Świny. Powierzchnia obrębu Gorzanowice wynosi 373 ha, co stanowi jedynie 1 % powierzchni całej gminy Bolków. W 2019 roku wieś zamieszkiwało 81 osób. Powierzchnia terenu opracowania wynosi natomiast 329 ha.

Układ zagospodarowania terenu objętego opracowaniem odzwierciedla struktura użytkowania gruntów. Przestrzeń obrębu Gorzanowice zdominowana jest przez użytki rolne, zajmujące ponad 80 % powierzchni wsi (297 ha). Około 12 % powierzchni zajmują grunty lasy i grunty leśne (45 ha). Tereny zainwestowane zajmują łącznie tylko ok. 6% powierzchni obrębu (ok. 22 ha) [źródło: Zestawienie klasoużytków 2019].

Większość zabudowy skupiona jest w centrum obszaru wzdłuż drogi biegnącej przez Gorzanowice do Świn. W południowo-zachodniej części obszaru opracowania znajduje się niewielki przysiółek o nazwie Sześć Domków.

W obrębie Gorzanowice brak jest systemów do zbiorowego zaopatrzenia w wodę i odprowadzenia ścieków.

Obręb Gorzanowice przecina droga powiatowa 2829D: Bolków – Gorzanowice – Świny. Południową granicę obszaru opracowania stanowi droga krajowa nr 3 (Świnoujście – Jakuszyce).

4. Analiza stanu środowiska na obszarze objętym przewidywanym oddziaływaniem

4.1 Położenie geograficzne, rzeźba terenu

Zgodnie z nowym podziałem regionalnym Polski [Solon i in. 2018] mniejsza, zachodnia część terenu opracowania (rejon przysiółka Sześć Domków) znajduje się w mezoregionie Gór Kaczawskich, natomiast część centralna i wschodnia w mezoregionie Pogórza Wałbrzyskiego. W starszych podziałach regionalnych [Kondracki 2002; Staffa i in. 2002] zachodnia część obszaru należała do Pogórza Wojcieszowskiego zaliczanego do Pogórza Kaczawskiego.

Należące do Pogórza Wałbrzyskiego Pogórze Bolkowskie, obejmuje obręby wschodniej części gminy Bolków. Ma charakter rozległej powierzchni zrównania z niezbyt wyniosłymi wzgórzami mającymi charakter twardzieli, rozciętej dolinami potoków. Z reguły spadki terenu nie przekraczają tutaj 10%. Na terenie opracowania wyróżniają się dwa wzniesienia. Położony w części południowej Zapiecek (458 m n.p.m.) oraz zlokalizowana w części północnej Skowronia (454 m n.p.m.).

4.2 Warunki geologiczne

Teren objęty opracowaniem położony jest w obrębie jednostki geologicznej Sudetów Zachodnich nazywanej metamorfikiem kaczawskim. Jednostkę tą budują głównie staropaleozoiczne kompleksy skał drobnoklastycznych, słabo zmetamorfizowanych, rzadziej piaskowce i wapień oraz asocjacje wulkaniczne. Podłoże skalne rejonu opracowania stanowią głównie metamorficzne utwory ordowiku i syluru, należące do tzw. jednostki Bolkowa. Osady czwartorzędu w rejonie opracowania tworzą nieciągłą pokrywę. Są to głównie holocenijskie piaski, żwiry w dolinkach rzek i potoków oraz gliny deluwialne i rumosze w dolnych partiach stoków.

Surowce mineralne

Aktualnie w Systemie Gospodarki i Ochrony Bogactw Mineralnych MIDAS [<http://geoportal.pgi.gov.pl/>; wgląd 27.04.2023 r.] w rejonie opracowania nie wykazano złóż.

4.3 Gleby i uprawy rolne

Przestrzeń objęta opracowaniem jest zdominowana przez użytki rolne, zajmujące blisko 80% powierzchni obrębu Gorzanowice. Grunty orne stanowią ok. 50 % tej powierzchni. Duży jest więc udział użytków zielonych – łąk i pastwisk.

Na terenie Gorzanowic przeważają gleby zaliczane do IV klasy bonitacyjnej (60% użytków rolnych). Dość duży jest udział gleb klasy III (32%). Nie występują tu najlepsze gleby I i II klasy bonitacyjnej. Gleby klasy V i słabsze zajmują 8,2% gleb użytkowanych rolniczo [Zestawienie klasoużytków 2019]. Pod względem typologicznym są to gleby brunatne właściwe.

4.4 Krajobraz

Mając na uwadze cechy fizjonomiczne, wynikające zarówno z ukształtowania terenu jak i jego pokrycia, krajobrazy rejonu opracowania można usystematyzować w następujące kategorie: krajobraz terenu zabudowanego wsi oraz krajobrazy otwarte tworzone przez mozaikę użytków rolnych i zadrzewionych wzgórz.

Gorzanowice to niewielka wieś zajmująca wyrównaną wierzchovinę pomiędzy Skowronią a Skalką. Do Gorzanowic należy też skupisko kilku domków położonych w pobliżu skrzyżowania drogi krajowej nr 3 z drogą powiatową nr 2816D do Pogwizdowa. Jest to osada „Sześć Domków”. Z dróg prowadzących do Gorzanowic z Bolkowa i ze Świn roztaczają się jedne z najpiękniejszych panoram sudeckich obejmujące rozległe fragmenty Sudetów Środkowych z Górami i Pogórzem Wałbrzyskim, Górami Kamiennymi, Grzbietem Wschodnim Gór Kaczawskim, a w głębi Rudawy Janowickie i Karkonosze ze Śnieżką. W drugą stronę widoczne są wzgórza Pogórza Kaczawskiego aż po Przedgórze Sudeckie. Na terenie wsi zachowały się stare budynki mieszkalne i gospodarcze, w tym zespół folwarczny. Pośród zabudowy stoi wysoki maszt telekomunikacyjny psujący panoramę wsi.

4.5 Warunki wodne

4.5.1 Wody podziemne

Według regionalizacji przedstawionej w Atlasie hydrogeologicznym Polski [1995] obszar opracowania położony jest w obrębie regionu: XVI – sudeckiego, podregion izersko – karkonoski. W obszarze tym na głębokości do kilkudziesięciu metrów występują wody szczelinowe w utworach krystalicznych paleozoiku. W dolinach rzek pierwszy poziom wód użytkowych wykształcony jest w utworach czwartorzędu i występuje na głębokości do 10 m.

Teren opracowania położony jest poza obszarami Głównych i Lokalnych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP i LZWP).

Przedmiotem, prowadzonego przez Wojewódzkie Inspektoraty Ochrony Środowiska, monitoringu wód podziemnych są jednolite części wód podziemnych (JCWPd). Tereny objęte planem położone są w JCWPd 94. W Raporcie o stanie jednolitych części wód podziemnych w dorzeczach na rok 2019 stan jednostki oceniono jako dobry [Palak-Mazur 2020].

4.5.2 Wody powierzchniowe

Teren opracowania położony jest w zlewni rzeki Kaczawy. Północna część obrębu odwadniana jest przez Przyłęcznicę i jej dopływ (tzw. Dopływ poniżej Pogwizdowa) do Nysy Małej – dopływu Nysy Szalonej. Z łąk na wschód od wsi Gorzanowice wypływa dopływ Nysy Szalonej tzw. Dopływ spod Gorzanowic II.

W podziale Polski na jednostki planistyczne gospodarowania wodami – jednolite części wód powierzchniowych (JCWP) zgodnie z drugą aktualizacją planów gospodarowania wodami (IIaPGW), obręb Gorzanowice położony jest w obrębie następujących JCWP:

– JCWP Nysa Mała o kodzie RW600006138469. Obejmuje północną część obrębu Gorzanowice. Jednostkę oceniono jako naturalną część wód. Ocena stanu na podstawie oceny stanu GIOŚ 2014-2019 i oceny eksperckiej (wg klasyfikacji obowiązującej od 1 stycznia 2022 r. wykazała zły stan wód, z uwagi na stan chemiczny poniżej dobrego.

- JCWP Nysa Szalona do zb. Słup o kodzie RW6000031384919. Obejmuje wschodnią część obrębu Gorzanowice. Jednostkę oceniono jako silnie zmienioną część wód. Ocena stanu na podstawie oceny stanu GIOŚ 2014-2019 i oceny eksperckiej (wg klasyfikacji obowiązującej od 1 stycznia 2022 r. wykazała zły stan wód, z uwagi na stan chemiczny poniżej dobrego oraz słaby potencjał ekologiczny.

- JCWP Rochowicka Woda o kodzie RW600006138429. Obejmuje południową część obrębu Gorzanowice. Jednostkę oceniono jako silnie zmienioną część wód. Ocena stanu na podstawie oceny stanu GIOŚ 2014-2019 i oceny eksperckiej (wg klasyfikacji obowiązującej od 1 stycznia 2022 r. wykazała zły stan wód, z uwagi na stan chemiczny poniżej dobrego oraz zły potencjał ekologiczny.

Tereny zagrożone powodzią

Teren objęty opracowaniem położony jest poza obszarami szczególnego zagrożenia powodzią.

4.6 Klimat lokalny i warunki bioklimatyczne

Rejon Gorzanowic zgodnie z regionalizacją klimatyczną Sudetów [Schmuck 1960] należy do Regionu Jeleniogórskiego, obejmującego także Góry Kaczawskie. Schmuck wyróżnił tu 5 pięter klimatycznych, położonych w określonych strefach wysokościowych. Rejon opracowania przynależy do piętra b – umiarkowanie ciepłego (450-600 m n.p.m.).

Średnia roczna temperatura w tym piętrze nie przekracza 8°C, z minimum w styczniu i maksimum w lipcu. Średnia roczna suma opadów wynosi 660 – 785 mm i zależy od wysokości położenia miejscowości. Najczęstsze obserwowane tutaj kierunki wiatrów notuje się z sektora południowo – zachodniego.

Według opracowanej przez Instytut Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania PAN w Warszawie [Kozłowska-Szczęśna 1997] mapy regionów bioklimatycznych Polski rejon Bolkowa znajduje się w regionie VI podgórskim i górskim o dużym zróżnicowaniu warunków bioklimatycznych i silnej bodźcowości.

Ostatnie lata przynoszą informacje o zmianach klimatu, których podsumowanie znalazło się w Miejskim planie adaptacji do zmian klimatu dla Wałbrzycha [Kosierb i in. 2019]. Dane pomiarowo-obszerności z sieci IMGW-PIB z wielolecia 1981-2015 stanowiły podstawę do obliczeń wskaźników klimatycznych przyjętych w metodyce opracowania Planów Adaptacji. Analiza wskaźników klimatycznych wykazała, że jako podstawowe cechy obserwowanych zmian można uznać wzrost średniej temperatury powietrza, temperatury maksymalnej i minimalnej oraz zwiększenie częstości występowania wysokich wartości temperatury powietrza (dni gorące, upalne), a także zwiększenie częstości okresów bezopadowych oraz liczby dni z opadami silnymi o sumie dobowej co najmniej 10 mm i 20 mm. W perspektywie roku 2050 można spodziewać się kontynuacji obserwowanych obecnie trendów zmian analizowanych wskaźników klimatycznych.

W chwili obecnej trwają prace nad Planem adaptacji do zmian klimatu Aglomeracji Jeleniogórskiej, który obejmie również gminę Bolków. W planie zostaną określone zagrożenia związane ze zmianami klimatu dla poszczególnych gmin oraz wskazane opcje adaptacji do zmian.

4.7 Klimat akustyczny

Aktualnie obowiązującym aktem prawnym normującym dopuszczalne wartości wskaźników hałasu w zależności od przeznaczenia terenu i rodzaju źródeł hałasu jest rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku. Wartości dopuszczalne są zależne od funkcji urbanistycznej, jaką spełnia dany teren. Ich zakres podzielono na 4 klasy. Tereny usługowe, przemysłowe, komunikacyjne, a także tereny leśne oraz upraw rolnych nie podlegają ochronie akustycznej.

Tabela 2. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez wybrane grupy źródeł hałasu, wyrażone wskaźnikami $L_{Aeq,D}$ oraz $L_{Aeq,N}$, które mają zastosowanie do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska, w odniesieniu do jednej doby

Klasa standardu akustycz.	Przeznaczenie terenu	Drogi lub linie kolejowe		Pozostałe obiekty i działalność	
		$L_{Aeq,D}$	$L_{Aeq,N}$	$L_{Aeq,D}$	$L_{Aeq,N}$
I	A. Strefy „A” ochrony uzdrowiskowej	50	45	45	40
	B. Tereny szpitali poza miastem				
II	A. Tereny zabudowy mieszkaniowej, jednorodzinnej	61	56	50	40
	B. Tereny zabudowy związanej ze stałym lub wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży				
	C. Tereny domów opieki społecznej.				
	D. Tereny szpitali w miastach				
III	A. Tereny zabudowy mieszkaniowej, wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego	65	56	55	45
	B. Tereny zabudowy zagrodowej				
	C. Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe				
	D. Tereny mieszkaniowo-usługowe				
IV	Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców	68	60	55	45

$L_{Aeq,D}$ - równoważny poziom hałasu dla 16 godzin dnia (hałasy komunikacyjne) lub 8 najmniej korzystnych, kolejnych godzin dnia (dla innych obiektów i działalności będącej źródłem hałasu),

$L_{Aeq,N}$ - równoważny poziom hałasu dla 8 godzin nocy (hałasy komunikacyjne) lub 1 najmniej korzystnej godzinie nocy (dla innych obiektów i działalności będącej źródłem hałasu)

W rejonie „właściwej” wsi Gorzanowice, nie ma obecnie istotnych źródeł hałasu. Przebiegająca tu droga powiatowa charakteryzuje się małym natężeniem ruchu i nie stanowi zagrożenia ponadnormatywnym hałasem.

Głównym źródłem hałasu na terenie obrębu Gorzanowice jest obecnie droga krajowa nr 3, w pobliżu której znajdują się przysiółki Jeżów i Sześć Domków. W strategicznej mapie hałasu dla dróg krajowych edycja 2022 r. [Lewicki i in. 2022], na terenie obrębu Gorzanowice wykazano przekroczenia hałasu sięgające 1 budynku chronionego. Przekroczenia te dotyczą wskaźników L_{dwn} i L_n mających zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem.

W związku z trwającą przebudową systemu drogowego (kolejne odcinki drogi ekspresowej S3 Legnica – Lubawka) oraz planowaną przebudową drogi krajowej nr 3 w kierunku Jeleniej Góry, warunki akustyczne na terenie gminy Bolków zmieniają się w najbliższych latach.

4.8 Ocena czystości powietrza

Opracowano na podstawie „Rocznej oceny jakości powietrza w województwie dolnośląskim. Raport wojewódzki za rok 2022” [Ostrycharz i in. 2023].

Oceny i wynikające z nich działania odnoszone są do jednostek terytorialnych nazywanych strefami, obejmujących obszar całego kraju. Województwo dolnośląskie zostało podzielone na 4 strefy: aglomeracja wrocławska, miasto Legnica, miasto Wrocław oraz strefa dolnośląska, która obejmuje pozostałą część województwa, w tym gminę Bolków.

Zgodnie z zasadami oceny rocznej klasę strefy dla danego zanieczyszczenia określa się na podstawie jego stężeń występujących w rejonach potencjalnie najbardziej zanieczyszczonych rozważaną substancją. W rezultacie, nawet obszar przekroczeń wartości normatywnych zanieczyszczenia o małym zasięgu decyduje o wyniku klasyfikacji całej strefy (nawet o dużej powierzchni). Należy zatem pamiętać, że zaliczenie strefy do klasy C dla danego zanieczyszczenia (C1 dla pyłu zawieszonego PM_{2,5}) nie oznacza złej sytuacji na terenie całej strefy – a jest jedynie sygnałem, że w strefie istnieją obszary wymagające podjęcia i prowadzenia działań na rzecz poprawy jakości powietrza pod kątem rozważanego zanieczyszczenia.

Tabela 3. Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie za 2022 rok dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi – klasyfikacja podstawowa (klasy: A, C oraz A1, C1 dla pyłu zawieszonego PM_{2,5}) [źródło: GIOŚ]

Strefa dolnośląska	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy											
	substancja	SO ₂	NO ₂	PM ₁₀	Pb	C ₆ H ₆	CO	O ₃ ¹⁾	As	Cd	Ni	B α P
symbol	A	A	C	A	A	A	A	C	A	A	C	C1

1) Dla ozonu – poziom celu długoterminowego, strefa uzyskała klasę D2,

2) Dla pyłu zawieszonego PM_{2,5} – poziom dopuszczalny I faza, strefa dolnośląska uzyskała klasę C.

W 2022 roku, na terenie gminy Bolków nie funkcjonowała żadna stacja monitoringu jakości powietrza prowadzonego przez GIOŚ. Część gminy Bolków znalazła się w strefach przekroczeń poziomów dopuszczalnych wyznaczonych drogą modelowania matematycznego, w przypadku: poziomów benzo(a)pirenu (poziom docelowy) oraz ozonu (poziom celu długoterminowego) [Ostrycharz i in. 2023].

4.9 Przyroda ożywiona

Źródłem informacji na temat flory i fauny oraz ich siedlisk na terenie gminy Bolków było opracowanie ekofizjograficzne [Kurpiewski i in. 2020], w którym wykorzystano natomiast dane pozyskane z Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska we Wrocławiu, dane archiwalne inwentaryzacji przyrodniczej gminy [Jankowski 1999] oraz obserwacje z badań terenowych przeprowadzonych przez autorów ekofizjografii.

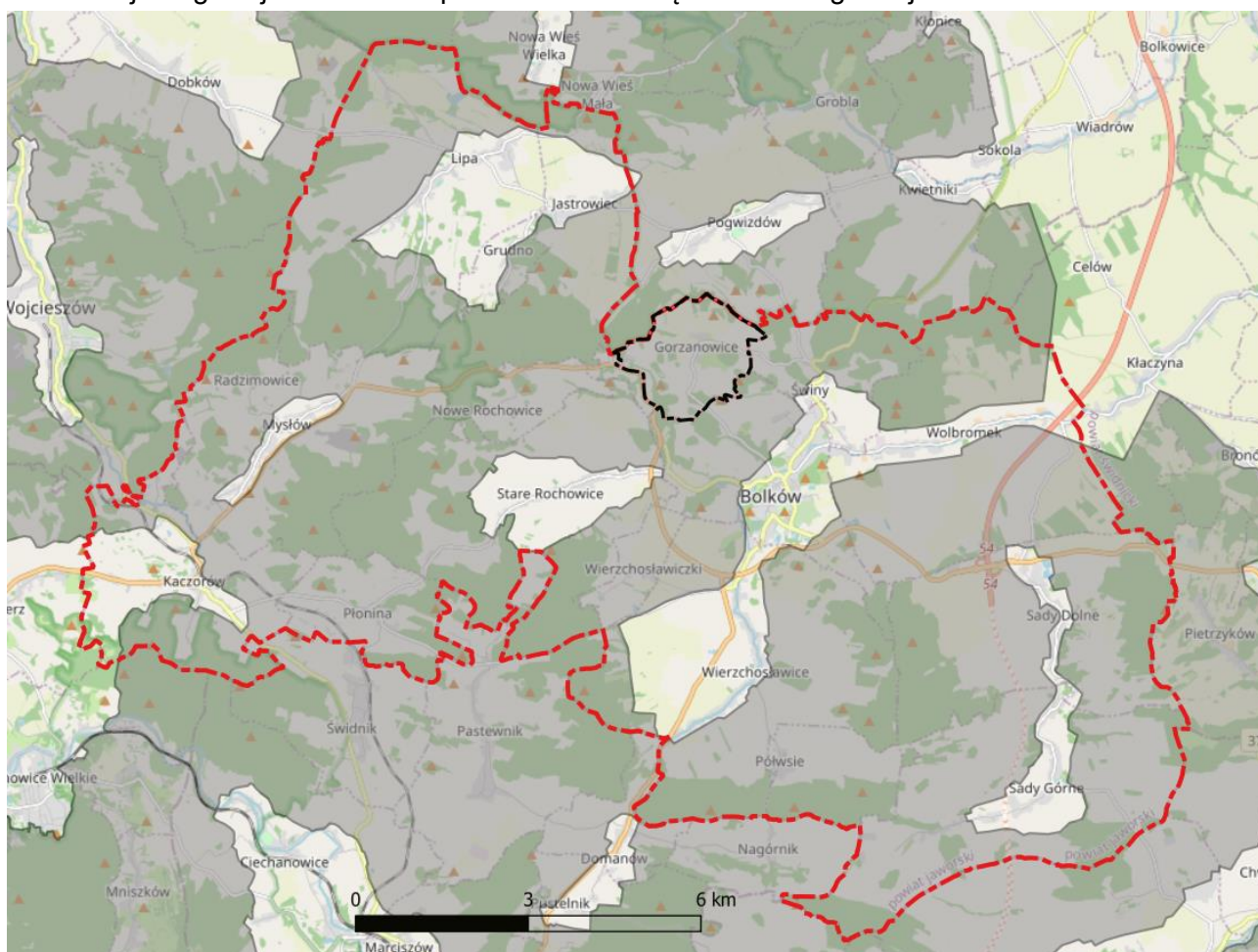
Na potrzeby niniejszej prognozy wykonano wizję terenową w dniu 25 czerwca 2023 r. oraz wykorzystano zaktualizowane dane Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska we Wrocławiu otrzymane wraz z pismem WSI.402.51.2023.JR z dnia 14 marca 2023 roku.

4.9.1 Powiązania z regionalnym systemem przyrodniczym

W 2011 r. na zlecenie Ministerstwa Środowiska w Zakładzie Badania Ssaków PAN w Białowieży (obecnie Instytut Biologii Ssaków PAN), opracowano projekt korytarzy ekologicznych łączących europejską sieć NATURA 2000 w Polsce [Jędrzejewski i in. 2011]. Głównym założeniem merytorycznym tego opracowania było opracowanie mapy korytarzy o charakterze multifunkcyjnym - przeznaczonych dla możliwie największej liczby gatunków i łączących różnorodne siedliska przyrodnicze, zwłaszcza podlegające ochronie w ramach sieci Natura 2000.

Gmina Bolków prawie w całości położona jest w obrębie korytarza ekologicznego Pogórze Sudeckie (KZ-7A). Obręb Gorzanowice znajduje się w całości w granicach ww. korytarza.

Korytarz „Pogórze Sudeckie” prowadzi szerokim pasem obejmującym Góry Kaczawskie oraz pogórze Sudeckie od korytarza głównego GKZ-7B: Góry Żłote- Góry Sowie oraz GKZ-6C: Karkonosze – Góry Stołowe w rejonie Świdnicy, aż do połączenia z korytarzem głównym GKZ Sudety – Bory Dolnośląskie. Poważnymi barierami utrudniającymi przemieszczanie się zwierząt są ruchliwe ciągi komunikacji drogowej. Na terenie opracowania należą do nich droga krajowa nr 3.

Ryc.2. Położenie terenu objętego opracowaniem na tle przebiegu ponadregionalnych korytarzy ekologicznych [Jędrzejewski i in. 2011]. Mapa podkładowa: OpenStreetMap.

Jako lokalne ciągi ekologiczne rolę odgrywają dolinki potoków wraz ze swoją obudową biologiczną (Przyłęcznica w północnej części terenu, tzw. Dopływ spod Gorzanowic II we wschodniej

części terenu oraz tzw. Dopływ spod Jeżowa wzdłuż południowej granicy terenu), zadrzewienia przydrożne oraz liczne na terenie opracowania kompleksy leśne w obrębie terenów rolnych.

Przeważająca część obrębu Gorzanowice położona jest w granicach obszaru Natura 2000 o nazwie Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Góry i Pogórze Kaczawskie PLH020037. Od północy obręb sąsiaduje z Parkiem Krajobrazowym Chełmy.

4.9.2 Szata roślinna

Przestrzeń objęta opracowaniem jest zdominowana przez użytki rolne, zajmujące ponad 80% powierzchni terenu. Grunty orne stanowią ok. 50 % tej powierzchni. Są to więc powierzchnie roślin uprawnych z towarzyszącymi zbiorowiskami chwastów.

Obręb Gorzanowice charakteryzuje się dużym udziałem użytków zielonych – łąk i pastwisk. Najbardziej rozpowszechnionymi fitocenozy łąkowymi są na terenie gminy Bolków są zbiorowiska łąk świeżych. Tak jest i w przypadku terenu opracowania w obrębie którego stwierdzono duże płaty siedliska Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*) o kodzie 6510.

Okolo 12 % powierzchni opracowania zajmują lasy i grunty leśne. Lasy te zarządzane są przez Nadleśnictwo Jawor. Dominującymi typami siedliskowymi lasu w obrębie Gorzanowice jest las mieszany wyżynny świeży (LMwyżśw) oraz las wyżynny świeży (Lwyżśw). W lasach obrębu Gorzanowice zidentyfikowano płaty siedlisk leśnych przyrodniczych o kodzie 9170: grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny *Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum*.

W granicach opracowania nie ma pomników przyrody.

4.9.3 Zwierzęta

Na terenie gminy Bolków zanotowano ssaki należące do rzędu owadożernych, gryzoni i drapieżnych. Z drobnych ssaków do najliczniejszych na całym terenie gminy należą ryjówki, nornica ruda oraz mysz polna. Na śródleśnych łąkach i na brzegach stawów oraz cieków wodnych pojawia się także: nornik zwyczajny i bury, badyłarka oraz karczownik.

Na polach i łąkach przy granicy lasu oraz wśród wysp zakrzaczeń śródpolnych bardzo często spotyka się sarnę, dziką, a w lasach jelenia szlachetnego. Licznie na terenie opracowania występuje lis, kuny oraz łasica łaska. Coraz rzadszy na obszarze opracowania jest zając szarak, spotykany głównie na łąkach i nieużytkach.

Na szczególne podkreślenie zasługuje dość liczne występowanie na terenie gminy nietoperzy, ze względu na to, iż wszyscy krajowi przedstawiciele tego rzędu są w Polsce objęci ochroną prawną. Zachodni skraj terenu opracowania zaliczono do żerowisk mopka zachodniego, nocka Bechsteina oraz nocka dużego. Stwierdzano tu również nietoperze z gatunków mopek i gacek [dane RDOŚ 2023].

W granicach gminy Bolków występuje kilkadziesiąt gatunków ptaków. Na stronie internetowej ornitho.pl na terenie gminy Bolków wskazano 144 gatunków ptaków (lokalizacje pewne lub prawdopodobne).

Spośród herpetofauny w granicach obszaru opracowania stwierdzono [dane RDOŚ 2023] traszki górskie, zwyczajne i traszki grzebieniaste.

5. Informacje o projekcie planu

5.1 Powiązania projektu planu z innymi dokumentami

Procedurę sporządzenia planu rozpoczęto na podstawie Uchwały Nr XXXIX/288/22 Rady Miejskiej w Bolkowie z dnia 24 lutego 2022r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obrębu Gorzanowice.

Obecnie na terenie objętym opracowaniem obowiązują następujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego (MPZP):

- na przeważającej części obrębu Gorzanowice obowiązuje MPZP gminy Bolków przyjęty Uchwałą Rady Miejskiej w Bolkowie nr XLIX/313/02 z dnia 02 sierpnia 2002 r. (plan opracowany na podstawie nieobowiązującej Ustawy z dnia 07 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym);
- na niewielkim terenie w rejonie działki nr 86 w północno-zachodniej części obrębu, zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Bolków dla miejscowości i obszarów wynikających z wniosków Gminy przyjęta Uchwałą Rady Miejskiej w Bolkowie nr XXXVII/260/09 dnia 28 września 2009 r.

5.2 Prezentacja głównych ustaleń projektu planu

Przedmiotowy projekt planu kompleksowo aktualizuje politykę planistyczną dotyczącą obrębu Gorzanowice w części obszar planistyczny 1. Dotychczasowy dokument wymaga zmiany zarówno pod względem dostosowania do obecnych uwarunkowań prawnych, jak i potrzeb mieszkańców, gminy oraz inwestorów.

W projekcie planu wyznaczono tereny na następującym przeznaczeniu podstawowym:

- MN - teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej;
- MN-U teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub usług;
- U - tereny usług
- IE - teren elektroenergetyki
- IT - teren telekomunikacji
- KDL - tereny dróg lokalnych
- KDD - tereny dróg dojazdowych
- KR - tereny komunikacji drogowej wewnętrznej
- KP - teren komunikacji pieszo – rowerowej
- RN - tereny rolnictwa z zakazem zabudowy
- RZM - teren zabudowy zagrodowej
- WS-ZN - teren wód powierzchniowych, śródlądowych lub zieleni naturalnej;
- L - tereny lasów
- CZ - teren cmentarza zamkniętego.

Zgodnie z zapisami planu poprzez tereny zabudowy usługowej należy rozumieć tereny, na których ustala się lokalizację zabudowy służącej działalności z zakresu:

- handlu o powierzchni sprzedaży poniżej 400m²,
- gastronomii,
- turystyki, hotelarstwa i wypoczynku,
- sportu i rekreacji,

- ochrony zdrowia, odnowy biologicznej i opieki społecznej,
- kultury i sztuki,
- administracji i finansów,
- edukacji, oświaty i wychowania,
- projektowania i pracy twórczej,
- rzemiosła.

Najistotniejsze ustalenia projektu planu dotyczące kształtowania struktury przestrzennej obszaru opracowania to:

- ✓ wyznaczenie nowych terenów zabudowy mieszkaniowej, usługowej i zagrodowej jako uzupełnienie lub kontynuację zabudowy istniejącej;
- ✓ wyznaczenie pasa terenu pod przebieg planowanej linii wysokiego napięcia 400 kV;
- ✓ zachowanie w użytkowaniu aktualnym:
 - terenów lasów,
 - przeważającej części terenów rolnych (z zakazem zabudowy).

6. Identyfikacja oddziaływań na środowisko wynikających z realizacji zapisów projektu planu

6.1 Identyfikacja zapisów projektu planu, które mogą powodować negatywne skutki środowiskowe

Z punktu widzenia oddziaływań na środowisko istotne są te zapisy projektu planu, które modyfikują istniejący sposób zagospodarowania przestrzeni. Do kategorii tej należą:

1. Wyznaczenie nowych terenów zabudowy.

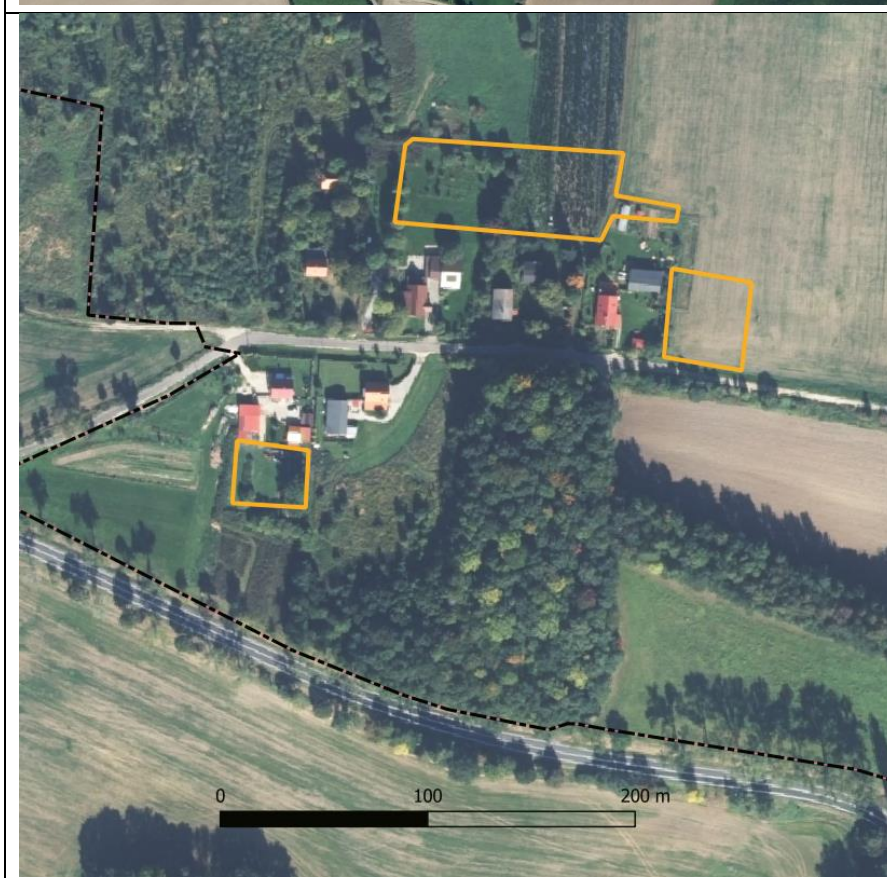
Projekt planu wyznacza nowe tereny o łącznej powierzchni około 5,9 ha, pod realizację funkcji mieszkaniowej jednorodzinnej (MN), zagrodowej (RZM) oraz zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub usług (MN-U). Ponadto projekt planu utrzymuje, zapisaną w dokumentach aktualnie obowiązujących, możliwość powstania terenów zabudowy mieszkaniowej i usługowej o łącznej powierzchni ok. 3.5 ha. Są to tereny w obrębie istniejących struktur ruralistycznych bądź stanowiące ich bezpośrednią kontynuację. Nowa zabudowa lokalizowana będzie w nawiązaniu do istniejącego, zwartego układu ruralistycznego wsi Gorzanowice (zob. ryc.3) oraz w przysiółku Sześć Domków (zob. ryc.4).

2. Wyznaczenie trasy pod przebieg planowanej linii wysokiego napięcia 400 kV.

Projekt planu, w północnej części obrębu Gorzanowice, wyznacza krótki fragment trasy projektowanej dwutorowej linii elektroenergetycznej wysokiego napięcia 400kV relacji Mikułowa – Świebodzice wraz z pasem technologicznym o szerokości 70 m. W granicach pasa technologicznego znajdzie się tylko niewielki fragment terenów rolnych i leśnych, a sama linia przetnie obręb na długości ok. 50 m.

Ryc. 3. Granice terenów na których projekt planu umożliwi rozwój nowej zabudowy poza obszarami dopuszczonymi pod zainwestowanie w planach aktualnie obowiązujących, na terenie wsi Gorzanowice. Źródło ortofotomapy – geoportal.gov.pl.

Ryc. 4. Granice terenów na których projekt planu umożliwi rozwój nowej zabudowy poza obszarami dopuszczonymi pod zainwestowanie w planach aktualnie obowiązujących, na terenie przysiółka Sześć Domków. Źródło ortofotomapy – geoportal.gov.pl.

6.2 Wstępna ocena przewidywanych oddziaływań

W tabeli poniżej przedstawiono rodzaje możliwych oddziaływań, które mogą być wynikiem realizacji ustaleń planu. Skutki przewidywanych oddziaływań dla poszczególnych komponentów środowiska, omówiono w rozdziałach 7 i 8 prognozy.

Typ oddziaływania	Rodzaje możliwych oddziaływań
Pozytywne	Dostosowanie zapisów planu do aktualnych potrzeb gminy.
Negatywne	Przeobrażenie powierzchni ziemi, emisje gazów i pyłów do powietrza, emisje hałasu i PEM, zużycie wody i energii, wytwarzanie ścieków i odpadów.
Bezpośrednie	Przeobrażenie powierzchni ziemi na terenach na których powstaną nowe obiekty.
Pośrednie	Wzrost natężenia ruchu na drogach dojazdowych do nowych obiektów.
Krótkoterminowe	Emisja hałasu i zanieczyszczeń do atmosfery oraz powstawanie odpadów w fazie budowy nowych i przebudowy istniejących obiektów.
Długoterminowe	Emisja hałasu i zanieczyszczeń do atmosfery oraz powstawanie odpadów i ścieków w fazie użytkowania nowych obiektów. Zmiana krajobrazu.
Stale	Przekształcenie powierzchni ziemi. Likwidacja warstwy glebowej.
Chwilowe	Emisja gazów i pyłów, emisje hałasu podczas budowy obiektów.
Skumulowane	Emisje gazów i pyłów, powstawanie ścieków na terenach istniejącej i planowanej zabudowy, zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej i zniszczenie siedlisk naturalnych.

6.3 Identyfikacja oddziaływań skumulowanych

Rozpatrywano możliwości kumulowania się oddziaływań pomiędzy przedsięwzięciami planowanymi na terenie opracowania, a także w najbliższym sąsiedztwie i na terenie całej gminy. Przeanalizowano następujące dokumenty strategiczne dotyczące rejonu opracowania: Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Bolków oraz miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego obowiązujące na terenie gminy.

Mając na uwadze planowany na obszarze gminy rozwój zainwestowania, oddziaływaniami których skutki mogą się tutaj kumulować, są przede wszystkim przekształcenia sposobu wykorzystania terenów z otwartych na zurbanizowane. Skutkiem tych działań jest degradacja gleb, zmniejszanie powierzchni biologicznie czynnej, uproszczenie struktury środowiska, zniszczenie siedlisk łąkowych.

Wystąpi tu również efekt kumulowania się negatywnych oddziaływań powodowanych przez istniejącą i planowaną zabudowę, związanych z emisjami gazów i pyłów do atmosfery, wytwarzaniem ścieków i odpadów oraz zużyciem wody i energii.

7. Przewidywane skutki realizacji zapisów projektu planu dla poszczególnych komponentów środowiska

7.1 Powierzchnia ziemi, gleby

W wyniku realizacji zapisów planu dojdzie do przekształcenia powierzchni ziemi zarówno w sensie rzeźby jak i pokrycia terenu. Można tu wyróżnić następujące rodzaje oddziaływań:

- Zmiana sposobu użytkowania gruntów. Projekt planu wyznacza nowe tereny o łącznej powierzchni około 5,9 ha, pod realizację funkcji mieszkaniowej jednorodzinnej (MN), zagrodowej (RZM) oraz zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub usług (MN-U). Ponadto projekt planu utrzymuje, zapisaną w dokumentach aktualnie obowiązujących, możliwość powstania terenów zabudowy mieszkaniowej i usługowej o łącznej powierzchni ok. 3,5 ha. Tereny przeznaczone pod nowe zainwestowanie to użytki rolne, położone w obrębie istniejących struktur ruralistycznych bądź stanowiące ich bezpośrednią kontynuację.
- Zmiany ukształtowania powierzchni terenu. Zmiany te będą skutkiem wykonywania prac budowlanych. W przypadku realizacji nowej zabudowy przekształcenia rzeźby obejmą niwelację (wyrównywanie) terenu, wykonanie wkopów pod fundamenty oraz wkopów i nasypów pod drogi.
- Degradacja i fizyczna likwidacja warstwy glebowej. W miejscach powstania trwałych obiektów (budynki, drogi) oraz utwardzonych placów dojdzie do przekształcenia i zniszczenia warstwy glebowej. Gleba zebrana z tych terenów podlega ochronie i winna być oddzielona od urobku i wykorzystana na miejscu lub do rekultywacji gruntów zdegradowanych poza obszarem opracowania. Część terenów na których projekt planu dopuszcza realizację nowej zabudowy, charakteryzują się dobrymi glebami III klasy bonitacyjnej.

7.2 Wody powierzchniowe i podziemne

Powstanie nowej zabudowy mieszkaniowej, zagrodowej oraz usługowej przyczyni się do wzrostu zużycia wody oraz produkcji ścieków. Aby ograniczyć negatywne oddziaływania na środowisko wodne projekt planu określa ogólne zasady wyposażenia terenu w infrastrukturę techniczną:

- zaopatrzenie obszaru objętego planem w wodę z gminnej sieci wodociągowej, z dopuszczeniem rozwiązań indywidualnych zgodnie z przepisami odrębnymi;
- gospodarkę ściekową opartą na gminnej sieci kanalizacyjnej, z dopuszczeniem rozwiązań indywidualnych zgodnie z przepisami odrębnymi.

Uszczelnienie powierzchni gruntów spowoduje zmniejszenie naturalnej infiltracji i wzrostu spływu powierzchniowego oraz spowoduje konieczność odprowadzania wód opadowych do kanalizacji. Dla minimalizacji negatywnych oddziaływań w projekcie planu ustalono minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej dla terenów. Dla terenów zabudowy jednorodzinnej, zagrodowej i mieszkaniowo-usługowej, minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej ustalono w przedziale 25-60%.

7.3 Powietrze

Zapisy projektu planu dopuszczające lokalizację nowej zabudowy mieszkaniowej, zagrodowej i usługowej przyczynią się do wzrostu ilości zanieczyszczeń emitowanych do atmosfery. Inwestycje te

będą źródłami zanieczyszczeń energetycznych (ogrzewanie pomieszczeń), technologicznych i komunikacyjnych. Dokładna ocena ilości zanieczyszczeń możliwa będzie na etapie projektowania obiektów, kiedy znana będzie ich kubatura, energochłonność budynków oraz rodzaj zastosowanych technologii grzewczych, a także rodzaj prowadzonej działalności. Projekt planu wymaga aby energię dla celów grzewczych i technologicznych pozyskiwać z wykorzystaniem systemów proekologicznych, spełniających wymogi przepisów antysmogowych.

W granicach obszaru objętego planem dopuszcza się instalowanie urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy nie przekraczającej 100 kW, z wykluczeniem elektrowni wiatrowych.

7.4 Klimat lokalny

Realizacja projektu planu będzie miała wpływ na klimat miejscowy. Lokalizacja nowej zabudowy na terenach rolnych, spowoduje zmianę bilansu cieplnego powierzchni. Obszary zabudowane cechują się wyższą średnią temperaturą dobową niż tereny otwarte oraz większymi dobowymi amplitudami temperatury powietrza. Ponadto w obrębie terenów zabudowanych (w stosunku do terenów otwartych) zmienia się również pole wiatrów (powstają lokalne zawirowania strug powietrza i strefy ciszy). Dodatkowo w obszarach intensywnie zabudowanych, dotkliwiej odczuwalne są fale upałów oraz zagrożenia związane z opadami nawałnymi (lokalne podtopienia).

7.5 Zasoby naturalne

Jako zasoby naturalne rozumie się zarówno biotyczne (np. rośliny, zwierzęta) jak i abiotyczne (np. gleby, wody, powietrze) twory przyrody, które mogą być wykorzystane przez człowieka. Ponieważ w pozostałych podrozdziałach omówiono oddziaływania na poszczególne elementy środowiska, które stanowią jednocześnie zasoby przyrody, w tym punkcie odniesiono się jedynie do zasobu, jakim są złoża kopalin.

W granicach terenu objętego opracowaniem nie ma złóż kopalin, nie istnieje więc problem ich ochrony.

7.6 Krajobraz

W wyniku realizacji zapisów projektu planu, powstać mogą pojedyncze obiekty, jak i zespoły zabudowy, które będą stanowić nowe elementy w krajobrazie. Projekt planu dopuszcza realizację zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, zagrodowej i usługowej.

Dla nowej zabudowy ustalono zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego, krajobrazu oraz krajobrazu kulturowego. Wybrane wskaźniki i parametry kształtowania zabudowy zawiera poniższa tabela. Maksymalna wysokość zabudowy na terenach MN została określona na 10 m, na terenach MN-U, U i RZM na 12 m.

Parametr/wskaźnik	Tereny 1MN i 2MN	Tereny 1RZM do 4RZM	Tereny 1MN-U do 11MN-U	Tereny 1U oraz 2U
wielkość powierzchni zabudowy w stosunku do powierzchni działki budowlanej	maksimum 0,30	maksimum 0,30	w granicach terenów przeznaczonych pod nowoprojektowaną zabudowę – maksimum 0,30	maksimum 0,30

<i>minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej</i>	60%	30%	w granicach terenów przeznaczonych pod nowoprojektowaną zabudowę minimum - 35%;	na terenie 1U - 40%, na terenie 2U - 25%;
<i>maksymalna wysokość zabudowy przeznaczenia podstawowego</i>	10 m	12 m	12 m	12 m
<i>geometria dachów</i>	dachy zasadnicze strome, symetryczne, dwu- lub wielospadowe, o kącie nachylenia połaci dachowych zawartym w przedziale 35-45 ⁰	dachy zasadnicze strome, symetryczne, dwuspadowe, o kącie nachylenia połaci dachowych zawartym w przedziale 35-45 ⁰	dachy zasadnicze strome, symetryczne, dwuspadowe, o kącie nachylenia połaci dachowych zawartym w przedziale 35-45 ⁰	dachy zasadnicze strome, symetryczne, dwuspadowe, o kącie nachylenia połaci dachowych zawartym w przedziale 35-45 ⁰

Ponadto w planie wprowadzono m.in. następujące zasady:

- wymóg stosowania w wykończeniu elewacji stonowanej jasnej kolorystyki, z wykluczeniem barw podstawowych i odblaskowych, a także błyszczących faktur;
- wymóg zachowania spójności kolorystycznej obiektów lokalizowanych w granicach działki budowlanej;
- stosowanie pokryć dachów stromych dachówką ceramiczną, łupkiem naturalnym bądź syntetycznym, albo blachą płaską „na rąbek” lub w karo, w kolorze naturalnym ceglastym lub antracytowym.

Tereny przeznaczano pod nową zabudowę znajdując się w obrębie istniejących struktur ruralistycznych bądź stanowią ich bezpośrednią kontynuację. Nowa zabudowa lokalizowana będzie w nawiązaniu do istniejącego, zwartego układu ruralistycznego wsi Gorzanowice oraz jej przysiółka. Nie powstaną więc nowe gniazda osadnicze i wyspy zabudowy. Ustalone w projekcie planu parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy nawiązujące do terenów sąsiednich, dają możliwość osiągnięcia ładu przestrzennego i harmonijnego kształtowania krajobrazu.

7.7 Zabytki

Zgodnie z Ustawą o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, zabytkiem jest: *nieruchomość lub rzecz ruchoma, ich części lub zespoły, będące dziełem człowieka lub związane z jego działalnością i stanowiące świadectwo minionej epoki bądź zdarzenia, których zachowanie leży w interesie społecznym ze względu na posiadaną wartość historyczną, artystyczną lub naukową. Ochronie i opiece podlegają, bez względu na stan zachowania: zabytki nieruchome (m.in. krajobraz kulturowy, układy urbanistyczne i ruralistyczne, dzieła architektury), zabytki ruchome (m.in. dzieła sztuk plastycznych) oraz zabytki archeologiczne (m.in. pozostałości osadnictwa, kurhany).*

Na terenie objętym projektem planu, znajdują się budynki wpisane do gminnej ewidencji zabytków – jest to zespół folwarczny, cmentarz ewangelicki oraz kilka budynków mieszkalnych.

Obiekty te zostały wskazane w projekcie planu oraz określono dla nich zasady i wymagania w zakresie utrzymania i ewentualnej przebudowy.

Ponadto w granicach terenów 4RN oraz 20L znajduje się stanowisko archeologiczne nr 1/2/83-19, którego położenie określa rysunek planu. Obszar położony w granicach stanowiska uznaje się za teren, na którym występuje zabytki archeologiczne i wymaga postępowania zgodnie z przepisami odrębnymi

Dla całego obszaru objętego opracowaniem projekt planu określił wymogi służące ochronie krajobrazu kulturowego dotyczące m.in.: parametrów kształtowania zabudowy oraz kolorystyki i materiałów dopuszczonych w wykończeniu elewacji oraz pokryć dachowych.

7.8 Dobra materialne

Przeznaczenie użytków rolnych na cele nierolne spowoduje utratę potencjału produkcyjnego tych gruntów, co można uznać za utratę dóbr materialnych (plonów). Ponadto przeznaczanie pod zabudowę terenów zieleni, spowoduje utratę usług ekosystemowych rozumianych jako bezpośredni wkład ekosystemów w dobrostan ludzi. W przypadku łąk ich usługi regulacyjne obejmują m.in. produkcję tlenu, łagodzenie zmian klimatu (pochłanianie dwutlenku węgla, korzystny wpływ na mikroklimat), regulację stosunków wodnych (ochrona przed powodzią i suszą). Utrata powierzchni zielonych, poprzez utratę ich usług ekosystemowych, generuje bezpośrednie i policzalne koszty związane z pokryciem strat (np. straty w wyniku powodzi) lub koniecznością zastąpienia usług ekosystemowych rozwiązaniami technicznymi i technologicznymi (np. budowa kanalizacji deszczowej czy urządzeń wychwytyjących zanieczyszczenia).

7.9 Klimat akustyczny

Nowym źródłem hałasu mogą być instalacje pracujące w dopuszczanych przez projekt planu obiektach usługowych. Bez znajomości technologii jaka zostanie zastosowana oraz parametrów źródeł hałasu, nie można prognozować uciążliwości akustycznej nowych obiektów. Aktualnie istnieją techniczne możliwości wyciszenia wszystkich źródeł hałasu instalacyjnego, tak by nie były one uciążliwe. W celu minimalizacji negatywnych oddziaływań, projekt planu określa standardy akustyczne poszczególnych terenów oraz wymaga aby uciążliwość związana z działalnością prowadzoną w obrębie działki nie naruszała standardów jakości środowiska ustalonych dla działek sąsiednich.

Głównym źródłem hałasu komunikacyjnego dla obrębu Gorzanowice, jest droga krajowa nr 3. Projekt planu nie wyznacza nowych terenów zabudowy mieszkaniowej przy istniejącej drodze. Utrzymuje jedynie zapis planu aktualnie obowiązującego w zakresie wyznaczenia terenów usługowych (2.U) w rejonie przysiółka Sześć Domków. Teren ten będzie podlegać ochronie akustycznej jedynie w przypadku lokalizacji tu funkcji „wrażliwych” usługowych. Dla minimalizacji możliwych oddziaływań w tym zakresie, nieprzekraczalną linię zabudowy wyznaczono w odległości 20 m od krawędzi drogi.

Oddzielnym zagadnieniem jest hałas od planowanej linii elektroenergetycznej 2x400 kV. Przewody linii przesyłowej będą generować drgania akustyczne, które nasilać się będą w okresach

podwyższonej wilgotności powietrza (mgła, mżawka). Z uwagi na duże odległości od zabudowy, hałas nie będzie powodować zakłóceń klimatu akustycznego na terenach podlegających ochronie akustycznej.

7.10 Różnorodność biologiczna

7.10.1 Przeobrażenia przestrzennej struktury przyrodniczej

Planowane powiększenie terenów zabudowy (MN-U, U, MN, RZM) nie wprowadzi dodatkowych utrudnień w komunikacji pomiędzy ważnymi obszarami koncentracji walorów przyrodniczych oraz nie będzie miało większego wpływu na drożność zachodniego korytarza ekologicznego i wzdłuż głównych cieków na terenie gminy. Realizacja zapisów planu w tym zakresie nie zmieni ważnych zwłaszcza dla większych i bardziej mobilnych ssaków, jak np. sarna, dzik czy zając, korytarzy migracyjnych i nie będzie miały istotnego wpływu na przemieszczanie się ptaków i nietoperzy. Planowana zabudowa ma mieć bowiem skoncentrowany charakter wokół istniejącej już zabudowy wiejskiej.

7.10.2 Ocena wpływu na rośliny

W wyniku zmiany sposobu użytkowania terenu, w miejscach powstania trwałych obiektów istniejąca roślinność zostanie zniszczona, a na terenach w ich bezpośrednim sąsiedztwie istniejące zbiorowiska mogą zostać zastąpione przez zbiorowiska synantropijne oraz zieleń urządzoną.

Realizacja ustaleń projektu planu nie będzie oddziaływać na tutejszą florę w sposób stwarzający zagrożenie dla populacji roślin chronionych lub rzadkich w regionie. Na terenach przeznaczonych pod nowe zainwestowanie, nie stwierdzono występowania chronionych gatunków roślin.

Powstanie nowej zabudowy oraz dróg i utwardzonych placów, spowoduje jednak uszczuplenie powierzchni biologicznie czynnej na terenie opracowania. Nie będzie to stanowiło istotnego zagrożenia dla bioróżnorodności regionu, jednak przyniesie konsekwencje związane z obniżeniem możliwości retencji wód i upraszczaniem struktury krajobrazu.

W wyniku realizacji ustaleń planu mogą zostać zniszczone niewielkie przestrzenie łąk stanowiące siedliska przyrodnicze będące przedmiotem ochrony obszaru Natura 2000 Góry i Pogórze Kaczawskie. Ocenę oddziaływań w tym zakresie przedstawiono w rozdziale 8 prognozy.

Realizacja ustaleń planu może lokalnie wymagać wycinki drzew i krzewów. W procesie inwestycyjnym drzewa chronione są zgodnie z rozdziałem 4 Ustawy o ochronie przyrody, a usunięcie większych okazów wymaga uzyskania zgody na wycinkę. Wycinka powinna odbyć się poza sezonem lęgowym ptaków.

7.10.3 Ocena wpływu na zwierzęta

Oddziaływania na faunę obszaru, będą wynikiem przekształcenia terenów otwartych (rolniczych), na których zostaną zlokalizowane nowe obiekty. Wprowadzenie zabudowy istotnie ograniczy możliwość bytowania zwierząt związanych z tego typu siedliskami (powszechnie występujących gatunków ptaków i drobnych ssaków). Rolę zajętych przez nową zabudowę siedlisk przejąć mogą otaczające tereny niezainwestowane. Pojawić się mogą natomiast gatunki synantropijne, bytujące w ogrodach przydomowych.

Na terenach przeznaczonych pod nowe zainwestowanie, nie stwierdzono występowania chronionych gatunków zwierząt, poza popularnymi gatunkami ptaków. Wszelkie działania dopuszczone przez zmianę planu, nie wyłączają jednak obowiązków nałożonych przez Ustawę o ochronie przyrody. W przypadku stwierdzenia w trakcie dalszego powstępowania inwestycyjnego chronionych gatunków roślin i zwierząt, podlegają one ochronie zgodnie z zapisami ww. ustawy.

Szerszą ocenę oddziaływań na gatunki zwierząt będące przedmiotem ochrony obszaru Natura 2000 przedstawiono w rozdziale 8 prognozy.

8. Przewidywane oddziaływania na obszarowe formy ochrony przyrody, w tym na obszary Natura 2000

Przeważająca część obrębu Gorzanowice położona jest w granicach obszaru Natura 2000 o nazwie Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Góry i Pogórze Kaczawskie PLH020037. Od północy obręb sąsiaduje z Parkiem Krajobrazowym Chełmy (zob. ryc.1).

W promieniu 5 km od Gorzanowic znajdują się ponadto następujące obszary chronione (w nawiasach podano odległość od granic obrębu):

- rezerwat Buki Sudeckie (1.5 km),
- rezerwat Nad Groblą (3.3 km),
- rezerwat Wąwóz Lipa (3.4 km),
- rezerwat Wąwóz Siedmicki (4.3 km).

8.1 Identyfikacja potencjalnych zagrożeń dla obszarów chronionych, które mogą wynikać z projektowanego przeznaczenia terenu

Do potencjalnych zagrożeń dla siedlisk i gatunków dla których utworzono obszary chronione, związanych z ustaleniami przedmiotowego dokumentu zaliczyć można:

- ★ bezpośrednio przeobrażenie powierzchni ziemi i związane z tym skutki dla środowiska biotycznego (zniszczenie lub uszczuplenie cennych siedlisk przyrodniczych),
- ★ eutrofizacja i synantropizacja flory i fauny na obszarach sąsiadujących, wynikająca ze zwiększonej ich dostępności i wzrostu penetracji
- ★ zmiana sposobu wykorzystania przestrzeni przez zwierzęta w wyniku ich płoszenia (hałas, oświetlenie, zakłócanie spokoju) lub uszczuplenia żerowisk,
- ★ wpływ na poziom wód gruntowych, a w konsekwencji na ekosystemy hydrogeniczne w otoczeniu przedsięwzięcia,
- ★ zanieczyszczenie wód powierzchniowych i gruntowych przez ścieki i spływy powierzchniowe z utwardzonych powierzchni,
- ★ emisje zanieczyszczeń do atmosfery,
- ★ fragmentację siedlisk przyrodniczych,
- ★ bariera dla szlaków wędrówek zwierząt.

Z uwagi na położenie terenu opracowania w granicach obszaru Natura 2000 Góry i Pogórze Kaczawskie PLH020037 oddziaływania wynikające z bezpośredniego przekształcenia terenu dotyczyć mogą tylko tego obszaru.

W pozostałych przypadkach z uwagi na oddalenie od obszarów chronionych i charakter planowanych inwestycji nie przewiduje się ponadnormatywnych emisji zanieczyszczeń lub istotnego przekształcenia stosunków wodnych, które mogłyby negatywnie oddziaływać na pobliskie obszary chronione.

Nie przewiduje się również znacząco negatywnego oddziaływania na drożność korytarzy ekologicznych łączących obszary Natura 2000 (zob. p. 7.10 prognozy).

8.2 Charakterystyka obszaru Natura 2000 Góry i Pogórze Kaczawskie

Poniższą charakterystykę opracowano na podstawie Standardowego Formularza Danych obszaru [SDF aktualizacja kwiecień 2023 r.].

Specjalny obszar ochrony siedlisk Góry i Pogórze Kaczawskie PLH020037 obejmuje obszar 35005 ha.

Obszar jest jednym z najcenniejszych i najlepiej zachowanych obszarów Sudetów Zachodnich. Jego bogactwo przyrodnicze uwarunkowane jest specyficzną budową geologiczną (występują tu wapień, bazalty i serpentynity) oraz silnym zróżnicowaniem morfologicznym (liczne, głęboko wcięte wąwozy z reliktowymi koloniami górskich i rzadkich gatunków roślin i zwierząt) i niskim stopniem zagospodarowania. Jest to obszar kluczowy dla gatunków bazyfilnych i neutrofilnych. Stwierdzono tu 22 typy siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG, a na szczególną uwagę zasługują dobrze zachowane buczyny i jaworzyny oraz 18 gatunków z Załącznika II tej Dyrektywy. Obszar jest kluczowy dla zachowania siedlisk *9810, *9110, 9190, 9130, 6110, 8220, 8130, 7230, 6410 i 6210 w regionie dolnośląskim.

Ponadto w obszarze obecna jest bogata flora roślin naczyniowych z kilkunastoma gatunkami storczyków oraz rzadkie gatunki roślin niższych. Występuje tu zanokcica serpentynowa *Asplenium adulterinum* (na jednym stanowisku regularnie obserwuje się od 28 do 31 okazów). Znajduje się tu również jedno z dwóch odkrytych w Polsce stanowisk włosocienia delikatnego *Trichomanes speciosus* (jednocześnie jedyne stanowisko potwierdzone w 2008 r.).

Znane są przeloty nocków dużych na zimowanie do jaskiń Połomu ze sztolni w czeskich Karkonoszach (35 km na południe) oraz z północnej części Dolnego Śląska – z Chłodni w Cieszkowie (125 km na północny zachód). W obszarze obecne są także liczne pozostałości po podziemnym górnictwie rud metali, które zachowały się do dzisiaj m.in. w postaci fragmentów sztolni - miejsca te są ważnymi lokalnie zimowiskami nietoperzy, w których łącznie zimuje do 250 nietoperzy z co najmniej 13 gatunków. W obszarze znane są także pojedyncze stanowiska małych kolonii rozrodczych nocka dużego (ok. 100 osobników), a przy granicy obszaru zlokalizowane są kolonie rozrodcze nocka dużego w kościele w Paszowicach (około 300 osobników), domu w Starej Kraśnicy (ok. 250 osobników), kościele w Starych Rochowicach (około 50 os.) i Bolkowie (ok. 50 os.). Ponadto jaskinie Połomu (i większe sztolnie w obszarze) są miejscem jesiennego rojenia kilku gatunków nietoperzy.

W obszarze nie występują siedliska: 3260, 7140, 7220, 8150 ani gatunek 4096 mieczyk błotny – ich usunięcie z SDF czeka na akceptację KE. W obszarze nie występuje istotna populacja gatunku 1337 bóbr europejski – zmiana oceny populacji z C na D oczekuje na akceptację KE.

Obszar posiada Plan Zadań Ochronnych Natura 2000 sporządzony na lata 2014 – 2023 przyjęty Zarządzeniem regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 29 września 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Góry i Pogórze Kaczawskie PLH020037 (z późn. zm.)

8.3 Analiza wpływu ustaleń projektu planu na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000

8.3.1 Ocena oddziaływań na siedliska, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000

Do przedstawionej w poniższej tabeli oceny wpływu ustaleń przedmiotowego dokumentu na przedmioty ochrony w obszarze Natura 2000 zastosowano następującą skalę oceny oddziaływania:

0 – brak wpływu inwestycji na przedmiot ochrony;

1 – wpływ inwestycji możliwy, jednak skutki jego nie będą znaczące;

2 – wpływ inwestycji na przedmiot ochrony potencjalnie znaczący, jednak możliwy do minimalizacji przy przestrzeganiu wskazań wynikających z niniejszej prognozy (zmiana kwalifikacji szkody na nie znaczącą).

3 – negatywny wpływ inwestycji na przedmiot ochrony (wystąpienie szkody znaczącej).

Tabela 4. Ocena wpływu ustaleń przedmiotowego dokumentu na siedliska wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG będące przedmiotem ochrony w PLH020037 Góry i Pogórze Kaczawskie.

Przedmiot ochrony według SDF		Oddziaływanie	Diagnoza istotności	Uzasadnienie
kod	nazwa			
3260	Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników (<i>Ranunculion fluitantis</i>)	brak	0	Nie stwierdzono na terenie opracowania
40A0	Zarośla wisiarki stepowej (<i>Prunetum fructinosae</i>)	brak	0	Nie stwierdzono na terenie opracowania
6110	Skały wapienne i neutrofilne z roślinnością pionierską (<i>Alyso-Sedion</i>)	brak	0	Nie stwierdzono na terenie opracowania
6120	Ciepłolubne, śródładowe murawy napiaskowe (<i>Koelerion glaucae</i>)	brak	0	Nie stwierdzono na terenie opracowania
6210	Murawy kserotermiczne (<i>Festuco-Brometea</i> i ciepłolubne murawy z <i>Asplenion septentrionalis-Festucion pallentis</i>)	brak	0	Nie stwierdzono na terenie opracowania
6230	Górskie i niżowe murawy bliźniczkowe (<i>Nardion</i> – płaty bogate florystycznie)	brak	0	Nie stwierdzono na terenie opracowania
6410	Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (<i>Molinion</i>)	brak	0	Nie stwierdzono na terenie opracowania
6430	Ziołorośla górskie (<i>Adenostylion alliariae</i>) i ziołorośla nadrzeczne (<i>Convolvuletalia sepium</i>)	brak	0	Nie stwierdzono na terenie opracowania
6510	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>)	zniszczenie fragmentów siedliska	1	Opisano poniżej

Przedmiot ochrony według SDF		Oddziaływanie	Diagnoza istotności	Uzasadnienie
kod	nazwa			
6520	Górskie łąki konietlicowe użytkowane ekstensywnie (<i>Polygono-Trisetion</i>)	brak	0	Nie stwierdzono na terenie opracowania
7140	Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z <i>Scheuchzerio-Caricetea</i>)	brak	0	Nie stwierdzono na terenie opracowania
7220	Źródłiska wapienne ze zbiorowiskami <i>Cratoneurion commutati</i>	brak	0	Nie stwierdzono na terenie opracowania
7230	Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk	brak	0	Nie stwierdzono na terenie opracowania
8150	Środkowoeuropejskie wyżynne piargi i gołoborza krzemianowe	brak	0	Nie stwierdzono na terenie opracowania
8160	Podgórskie i wyżynne rumowiska wapienne ze zbiorowiskami ze <i>Stipion calamagrostis</i>	brak	0	Nie stwierdzono na terenie opracowania
8210	Wapienne ściany skalne ze zbiorowiskami <i>Potentilletalia caulescentis</i>	brak	0	Nie stwierdzono na terenie opracowania
8220	Ściany skalne i urwiska krzemianowe ze zbiorowiskami z <i>Androsacion vandellii</i>	brak	0	Nie stwierdzono na terenie opracowania
8230	Pionierskie murawy na skałach krzemianowych	brak	0	Nie stwierdzono na terenie opracowania
8310	Jaskinie nieudostępnione do zwiedzania	brak	0	Nie stwierdzono na terenie opracowania
9110	Kwaśne buczyny (<i>Luzulo-Fagenion</i>)	brak	0	Nie stwierdzono na terenie opracowania
9130	Żyzne buczyny (<i>Dentario glandulosae-Fagenion</i> , <i>Galio odorati-Fagenion</i>)	brak	0	Nie stwierdzono na terenie opracowania
9150	Ciepłolubne buczyny storczykowe (<i>Cephalanthero-Fagenion</i>)	brak	0	Nie stwierdzono na terenie opracowania
9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum</i> , <i>Tilio-Carpinetum</i>)	pośrednie	1	Opisano poniżej
9180	Jaworzyny i lasy klonowo-lipowe na stokach i zboczach (<i>Tilio plathyphyllis-Acerion pseudoplatani</i>)	brak	0	Nie stwierdzono na terenie opracowania
9190	Pomorski kwaśny las brzoźowo-dębowy (<i>Betulo-Quercetum</i>)	brak	0	Nie stwierdzono na terenie opracowania
91E0	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i> , olsy źródłiskowe)	brak	0	Nie stwierdzono na terenie opracowania
91I0	Ciepłolubne dąbrowy (<i>Quercetalia pubescenti-petraeae</i>)	brak	0	Nie stwierdzono na terenie opracowania

Siedliska przyrodnicze, które mogą podlegać negatywnym oddziaływaniom wynikającym z realizacji zapisów projektu planu:

1. Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*), kod 6510.

Realizacja zabudowy w rejonie wsi Gorzanowice może spowodować zniszczenie fragmentów siedliska o łącznej powierzchni ok. 1,6 ha (w tym 0,2 ha wynika z zachowania ustaleń planu aktualnie obowiązującego). Całkowita powierzchnia siedliska w obszarze wynosi 1827 ha [SDF – aktualizacja marzec 2023]. Powierzchnia, która może zostać zniszczona stanowi więc ok. 0,09 % całkowitej powierzchni siedliska w obszarze.

Z uwagi na niewielki procent całości siedliska w obszarze oraz powszechność występowania siedliska w rejonie opracowania nie przewiduje się znacząco negatywnego oddziaływania zapisów projektu planu w zakresie pogorszenia stanu siedliska 6510 w obszarze PLH020037 Góry i Pogórze Kaczawskie.

Niewątpliwie na terenie całych Sudetów ma miejsce negatywne oddziaływanie na siedliska łąkowe (polegające na ich fizycznym niszczeniu, fragmentacji i pogorszeniu stanu) wynikające z kumulacji skutków powstawania nowych terenów zabudowy oraz zarzucenia tradycyjnej gospodarki rolnej. W przypadku przedmiotowego projektu planu, pod nową zabudowę przeznaczają się tereny stanowiące uzupełnienie bądź kontynuację istniejących układów ruralistycznych (często „na zapleczu” zabudowy istniejącej), przy zachowaniu zwartego układu osadniczego. Brak możliwości realizacji zabudowy na wskazanych w projekcie planu obszarach, potencjalnie może zmniejszyć presję na zainwestowanie zupełnie nowych obszarów, położonych w oderwaniu od istniejącego układu osadniczego i konsekwencje dla środowiska wynikające z „rozlewania się” zabudowy (konieczność budowy nowych odcinków dróg, większe trudności w realizacji infrastruktury, wzrost natężenia ruchu na drogach dojazdowych).

2. Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*), kod 9170.

Projekt planu utrzymuje zapisaną w planie aktualnie obowiązującym możliwość powstania zabudowy usługowej na terenach 1U i 2U w rejonie przysiółka Sześć Domków. Zabudowa przylega do kompleksu leśnego zaliczonego do siedliska o kodzie 9170. Potencjalnie możliwe jest tu oddziaływanie o charakterze pośrednim, wynikające ze wzrostu antropopresji w wyniku większej penetracji lasu przez ludzi, co wiąże się wydeptywaniem, płoszeniem i zaśmiecaniem. Może to przyczynić się do eutrofizacji i synantropizacji flory w obrębie siedliska. Projekt planu nie zwiększa skali i rodzaju oddziaływań w tym zakresie, które mogą być również wynikiem realizacji zapisów dokumentów obowiązujących. Dodatkowo, projekt planu wyznacza pas zieleni leśnej 21L, rozdzielający planowane tereny usługowe.

8.3.2 Ocena oddziaływań na gatunki, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000

Do przedstawionej w poniższej tabeli oceny wpływu ustaleń przedmiotowego dokumentu na przedmioty ochrony w obszarze Natura 2000 zastosowano następującą skalę oceny oddziaływania:

- 0** – brak wpływu inwestycji na przedmiot ochrony;
- 1** – wpływ inwestycji możliwy, jednak skutki jego nie będą znaczące;

2 – wpływ inwestycji na przedmiot ochrony potencjalnie znaczący, jednak możliwy do minimalizacji przy przestrzeganiu wskazań wynikających z niniejszej prognozy (zmiana kwalifikacji szkody na nie znaczącą).

3 – negatywny wpływ inwestycji na przedmiot ochrony (wystąpienie szkody znaczącej).

Tabela 5. Ocena wpływu ustaleń przedmiotowego dokumentu na gatunki wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG będące przedmiotem ochrony w PLH020037 Góry i Pogórze Kaczawskie.

Przedmiot ochrony	Oddziaływanie	Diagnoza istotności	Uwagi
4066 <i>Asplenium adulterinum</i> zanokcica serpentynowa	brak	0	Nie stwierdzono na terenie opracowania
1308 <i>Barbastella barbastellus</i> Mopek	pośrednie	1	Projekt planu zachowuje w aktualnym użytkowaniu istniejące tereny leśne oraz nie ingeruje w strefę wskazaną jako leśne żerowiska nietoperzy: mopka zachodniego, nocka Bechsteina oraz nocka dużego [dane RDOŚ 2023]. Ewentualna likwidacja części zadrzewień na terenie projektu planu, może potencjalnie oddziaływać na trasy migracji nietoperzy. Z uwagi na małą skalę nowego zainwestowania nie przewiduje się znacząco negatywnych oddziaływań w tym zakresie.
1318 <i>Myotis dasycneme</i> Nocek łydkowłosy	pośrednie	1	
1323 <i>Myotis bechsteini</i> Nocek Bechsteina	pośrednie	1	
1324 <i>Myotis myotis</i> Nocek duży	pośrednie	1	
1337 <i>Castor fiber</i> Bóbr europejski	brak	0	Nie stwierdzono na terenie opracowania
1355 <i>Lutra lutra</i> Wydra	brak	0	Nie stwierdzono na terenie opracowania
1166 <i>Triturus cristatus</i> Traszka grzebieniasta	brak	0	Projekt planu nie ingeruje w rejon terenów na których stwierdzono traszki.
1096 <i>Lampetra planeri</i> Minóg strumieniowy	brak	0	Ustalenia planu nie zawierają zapisów niekorzystnych dla ichtiofauny
1149 <i>Cobitis taenia</i> Koza pospolita	brak	0	Ustalenia planu nie zawierają zapisów niekorzystnych dla ichtiofauny
1014 <i>Vertigo angustior</i> Poczwarówka zwężona	brak	0	Nie stwierdzono na terenie opracowania
6169 <i>Euphydryas maturna</i> Przeplatka maturna	brak	0	Nie stwierdzono na terenie opracowania
6177 <i>Maculinea teleius</i> Modraszek telejus	brak	0	Nie stwierdzono na terenie opracowania
1060 <i>Lycaena dispar</i> Czerwończyk nieparek	brak	0	Nie stwierdzono na terenie opracowania
6179 <i>Maculinea nausithous</i> Modraszek nausitous	brak	0	Nie stwierdzono na terenie opracowania
1084 <i>Osmoderma eremita</i> Pachnica dębowa	brak	0	Nie stwierdzono na terenie opracowania
1421 <i>Trichomanes speciosum</i> Włosocień delikatny	brak	0	Nie stwierdzono na terenie opracowania
1902 <i>Cypripedium calceolus</i> Obuwik pospolity	brak	0	Nie stwierdzono na terenie opracowania

Przedmiot ochrony	Oddziaływanie	Diagnoza istotności	Uwagi
4096 <i>Gladiolus paluster</i> Mieczczyk błotny	brak	0	Nie stwierdzono na terenie opracowania

9. Ocena rozwiązań projektu planu

9.1 Ocena zgodności projektowanego zagospodarowania terenu z uwarunkowaniami określonymi w opracowaniu ekofizjograficznym

Gmina Bolków posiada aktualne opracowanie ekofizjograficzne obejmujące teren miasta i gminy, ukończone w 2020 roku [Kurpiewski i in. 2020]. Opracowanie ekofizjograficzne wydzieliła 6 typów terenów, dla których wskazuje zagospodarowanie najbardziej uzasadnione z uwagi na warunki przyrodnicze oraz ze społeczno-ekonomicznego punktu widzenia. Są to mianowicie:

★ **Strefa przyrodnicza**, czyli tereny tworzące system przyrodniczy gminy. Obejmuje ona nie tylko tereny prawnie chronione lub godne takiej ochrony z uwagi na ich szczególne wartości przyrodnicze, ale także wszystkie formy przestrzeni przyrodniczo czynnej, które można powiązać w zintegrowany, współdziałający i uzupełniający się wzajemnie system obszarów. Funkcje przyrodnicze pełnią przede wszystkim obszary o dużej wrażliwości na antropopresję, dlatego maksymalnie ogranicza się tutaj działania inne niż wzbogacające lub utrzymujące walory tych terenów.

Do najistotniejszych wskazań planistycznych wynikających z uwarunkowań ochrony przyrody na obszarze opracowania należą:

- ✓ Ochrona przed przekształceniem wskazanych na mapie ekofizjografii chronionych siedlisk przyrodniczych oraz stanowisk rzadkich i zagrożonych gatunków roślin i zwierząt.
- ✓ Zachowanie ekstensywnego użytkowania, ochrona przed odwodnieniem, przesuszeniem, zabudową i innymi formami degeneracji pozostałych łąk (niestanowiących cennych siedlisk przyrodniczych), szczególnie w obrębie obszarów chronionych.
- ✓ Ewentualne przeznaczenie gruntów leśnych na cele nierolnicze i nieleśne należy ograniczyć do przypadków szczególnych i rzeczywiście niezbędnych, oszczędzając przy tym tereny szczególnie wartościowe przyrodniczo, w tym wartościowe drzewostany.
- ✓ Zachowanie lub poprawa zdolności retencyjnych cieków i obszarów podmokłych.
- ✓ Ochrona przed dalszą zabudową i przekształceniem korytarzy ekologicznych związanych z pomniejszymi ciekami wodnymi na obszarze gminy.
- ✓ Ochrona przed zabudową i przekształceniem Korytarza Ekologicznego KGZ-7A oraz korytarzy ekologicznych związanych z pomniejszymi ciekami wodnymi na obszarze gminy.

★ **Tereny wspomagające** system przyrodniczy gminy. Są to tereny przyrodniczo czynne o większej niż wymienione wyżej odporności na bodźce powodowane różnymi typami działania człowieka lub też już znacznie przekształcone przez oddziaływania antropogenicznymi. Na obszarze opracowania są to z reguły użytki rolne (strefa rolnicza) lokalnie zadrzewione lub zakrzaczone, często z cennymi lub potencjalnie cennymi siedliskami. Łąki mogą być także dogodnym siedliskiem dla chronionych gatunków roślin i zwierząt lub miejscem żerowania gatunków leśnych. Należą do nich także doliny cieków wodnych, nawet jeśli znajdują się one w obrębie terenów

zabudowanych. Ochronie podlegają płaty oraz liniowe formy (np. wzdłuż dróg, rowów) zadrzewień i zakrzaczeń. Dopuszcza się tu:

- lokalizację pojedynczych obiektów kubaturowych w miejscach precyzyjnie określonych, tak aby nie spowodowała ona ograniczenia funkcji rolniczej lub przyrodniczej przewidzianej dla tych terenów; wskazanie tych miejsc powinno odbywać się na etapie planowania miejscowego, po wcześniejszym rozpoznaniu przyrodniczym terenu, w ten sposób, aby lokalizacja nie wpływała negatywnie na jego walory krajobrazowe ani na różnorodność biologiczną;
- włączanie niektórych terenów w obręb działek budowlanych, jednak bez prawa ich zabudowy;
- gleby klasy V i VI w bezpośrednim sąsiedztwie kompleksów leśnych mogą być przeznaczane pod dolesienia, jeśli nie są to cenne przyrodniczo siedliska łąkowe lub miejsca występowania (bytowania) chronionych gatunków roślin lub mapowanych zwierząt;
- zabudowę typu siedliskowego na dużych działkach pod warunkiem, że nie zostaną zakłócone stosunki wodne w nieckach, dolinach i innych obniżeniach terenu;
- lokalizację zabudowy oraz obiektów służących nieagresywnym formom produkcji rolniczej tak, aby działalność ta nie prowadziła do istotnej degradacji środowiska przyrodniczego i krajobrazu;
- lokalizację farm ogniw fotowoltaicznych na zasadach określonych w cytowanej ekofizjografii (zob. dalej).

★ **Strefa zurbanizowana**, gdzie dominuje zabudowa mieszkaniowa i zagrodowa wraz z funkcjami towarzyszącymi, takimi jak usługi podstawowe nie absorbujące ruchu zewnętrznego, lokalne ciągi komunikacyjne, obiekty infrastruktury. Potencjały służące tej formie zagospodarowania to dobre warunki bioklimatyczne, dobre warunki geotechniczne podłoża, niezbyt urozmaicona rzeźba terenu. Takiemu zainwestowaniu sprzyja także niska przydatność rolnicza gleb, dostęp do infrastruktury technicznej, ograniczają go natomiast zagrożenie powodziowe, złoża surowców mineralnych i kolizyjne sąsiedztwa. Dla terenów tych stawia się bowiem wysokie wymagania dotyczące jakości wszystkich komponentów środowiska, a zwłaszcza klimatu akustycznego.

★ **Strefa produkcyjno – składowa**. Tereny skoncentrowanej działalności gospodarczej, magazyny, składy, obiekty infrastruktury technicznej, tereny przemysłu i funkcji pokrewnych. Do terenów przemysłowych zalicza się grunty zajęte pod budynki i urządzenia służące produkcji przemysłowej, a także oczyszczalnie ścieków, stacje transformatorowe, czynne hałdy i wysypiska, urządzenia magazynowo- składowe, bazy transportowe i remontowe z wykluczeniem funkcji mieszkaniowych i innych wrażliwych na uciążliwości. Ich wspólną cechą jest możliwość negatywnego oddziaływania na środowisko oraz są potencjalnym źródłem uciążliwości.

★ **Strefa komunikacyjna**, główne arterie komunikacyjne (drogowe i kolejowe), tereny związane z obsługą komunikacyjną, stacje paliw, urządy parkingi, place postojowe i manewrowe, urządzenia przeznaczone do wykonywania i obsługi ruchu kolejowego oraz ogólnodostępne rampy wylądowcze i place składowe, dworce autobusowe, lotniska. Obiekty komunikacyjne na terenach zabudowanych wlicza się do strefy zurbanizowanej.

Przeważająca część obszarów na których projekt planu wyznacza nowe tereny zabudowy (MN, RZM, MN-U) w ekofizjografii została zaliczona do terenów dopuszczonych pod nowe zainwestowanie. Są to tereny położone w sąsiedztwie istniejących struktur urbanistycznych, posiadające dobrą obsługę komunikacyjną i łatwy dostęp do infrastruktury technicznej. Mogą tu jednak istnieć pewne

bariery ograniczające wykorzystanie przestrzeni, których naruszenie nie niesie poważnych zagrożeń dla środowiska, a jedynie może spowodować konflikty o lokalnym znaczeniu.

Dla terenu objętego opracowaniem konflikty te dotyczą lokalizowania części nowej zabudowy na glebach klasy III. Lokalizacja zabudowy będzie tu możliwa po uzyskaniu wymaganych prawem zgód na wyłączenie terenu z użytkowania rolniczego.

Pozostała przestrzeń przeznaczona pod nowe zainwestowanie to tereny wspomagające system przyrodniczy gminy. Na obszarze opracowania są to z reguły użytki rolne (strefa rolnicza) lokalnie zadrzewione lub zakrzaczone, często z cennymi lub potencjalnie cennymi siedliskami. Lokalizacja nowej zabudowy może tu spowodować zniszczenie niewielkich przestrzeni łąkowych siedlisk przyrodniczych.

9.2 Ocena ustaleń projektu planu w kontekście celów ochrony środowiska określonych w dokumentach nadrzędnych

Cele polityki ekologicznej i ochrony środowiska ustanowione na poziomach międzynarodowym i krajowym znajdują swoje odzwierciedlenie w opracowanych na poziomie lokalnym dokumentach strategicznych, takich jak programy ochrony środowiska. Dla miasta i gminy Bolków obowiązuje Program Ochrony Środowiska dla Gminy Bolków na lata 2022-2025 z perspektywą do 2029 roku, przyjęty uchwałą Nr XLI/302/22 Rady Miejskiej w Bolkowie z dnia 26 kwietnia 2022 r. W tabeli poniżej przedstawiono ocenę zapisów projektu planu w odniesieniu do wyznaczonych w POŚ celów ochrony środowiska.

Tabela 6. Ocena ustaleń projektu planu w kontekście celów i zadań określonych w Programie Ochrony Środowiska gminy Bolków

Obszar interwencji/cel główny	Sposób uwzględnienia w projekcie planu
Ochrona klimatu i jakości powietrza/ Poprawa jakości powietrza	Projekt planu wymaga aby energię dla celów grzewczych i technologicznych pozyskiwać z wykorzystaniem systemów proekologicznych, spełniających wymogi przepisów antysmogowych. W granicach obszaru objętego planem dopuszcza się instalowanie urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy nie przekraczającej 100 kW, z wykluczeniem elektrowni wiatrowych.
Zagrożenia hałasem/ Minimalizowanie zagrożeń występowania hałasu komunikacyjnego	Projekt planu nie wprowadza nowej zabudowy chronionej akustycznie w strefy ponadnormatywnego hałasu (zob. p.7.9 prognozy).
Pola elektromagnetyczne/ Wzrost poziomu wykorzystywania odnawialnych źródeł energii	Projekt planu nie lokalizuje nowej zabudowy w strefie ponadnormatywnych emisji PEM
Gospodarowanie wodami/ Poprawa jakości wód powierzchniowych	Projekt planu określa zasady gospodarki wodno-ściekowej
Gospodarka wodno-ściekowa/ Poprawa jakości życia mieszkańców gminy	Projekt planu określa zasady gospodarki wodno-ściekowej
Zasoby geologiczne/ Zapobieganie degradacji zasobów złóż naturalnych	W rejonie opracowania nie ma złóż kopalin

Obszar interwencji/cel główny	Sposób uwzględnienia w projekcie planu
Gleby/ Poprawa jakości gleb	Projekt planu racjonalnie wykorzystuje gleby. Nowa zabudowa powstanie na terenach rolnych, jednak są to tereny o niewielkiej powierzchni, bezpośrednio przyległe do obszarów już zainwestowanych.
Gospodarka odpadami/ Prawidłowa gospodarka odpadami	Projekt planu określa zasady gospodarki odpadami
Zasoby przyrodnicze/ Ochrona zasobów przyrodniczych	Projekt planu nie lokalizuje nowej zabudowy w najcenniejszych przyrodniczo obszarach gminy, w małym stopniu ingerując w wartości chronione w ramach obszaru Natura 2000 (zob. rozdz. 8 prognozy)
Zagrożenia poważnymi awariami/ Minimalizowanie zagrożeń poważnymi awariami	W granicach obszarów objętych planem nie występują i nie dopuszcza się lokalizacji zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii.

9.3 Sposób uwzględnienia problemów ochrony środowiska

W tabeli poniżej wymieniono problemy ochrony środowiska zidentyfikowane na terenie gminy Bolków w opracowaniu ekofizjograficznym [Kurpiewski i in. 2020] oraz sposób ich uwzględnienia w projekcie planu.

Tabela 7. Rozstrzygnięcia projektu planu dotyczące problemów ochrony środowiska występujących na terenie objętym opracowaniem

Problemy ochrony środowiska	Sposób uwzględnienia w planie
Ograniczenie powierzchni terenów otwartych w wyniku presji systemu osadniczego	Projekt planu racjonalnie wykorzystuje przestrzeń, lokalizując nową zabudowę jako uzupełnienie i kontynuację zabudowy istniejącej.
Niewłaściwa gospodarka łąkarska	Poza zakresem MPZP
Eutrofizacja siedlisk, ekspansja roślin inwazyjnych	Rozwój zabudowy może przyczyniać się do opisanego problemu
Fragmentacja środowiska przez istniejące i projektowane trasy komunikacyjne	Projekt planu nie powoduje większej fragmentacji środowiska
Kolizyjna lokalizacja złóż surowców	W rejonie opracowania nie ma złóż kopalin
Przekształcenia historycznych układów przestrzennych wsi	Projekt planu określa zasady ochrony zabytków i krajobrazu kulturowego
Elementy dysharmonizujące panoramy i widoki	Projekt planu nie wprowadza nowych dominant krajobrazowych
Zdegradowane obszary szczególnej ochrony konserwatorskiej.	Projekt planu określa zasady ochrony zabytków i krajobrazu kulturowego
Brak ochrony prawnej wielu cennych obiektów przyrodniczych	Na terenie objętym projektem planu, wartości przyrodnicze są w chronione w ramach obszaru Natura 2000
Zanieczyszczenie powietrza	Projekt planu wymaga aby energię dla celów grzewczych i technologicznych pozyskiwać z wykorzystaniem systemów proekologicznych, spełniających wymogi przepisów antysmogowych.
Mały udział energii ze źródeł odnawialnych (OZE) w gminie	W granicach obszaru objętego planem dopuszcza się instalowanie urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy nie przekraczającej 100 kW, z wykluczeniem elektrowni wiatrowych.
Hałas drogowy	Zob. p. 7.9 prognozy
Ryzyko wystąpienia poważnej awarii	Modernizacja drogi krajowej zwiększy bezpieczeństwo przewozów niebezpiecznych materiałów
Kolizyjny przebieg linii wysokiego napięcia	Projekt planu nie wprowadza nowej zabudowy w rejon linii wysokiego napięcia

Problemy ochrony środowiska	Sposób uwzględnienia w planie
Zanieczyszczanie zasobów wodnych	Projekt planu określa zasady gospodarki wodno-ściekowej
Niedostatecznie rozwinięty system kanalizacji sanitarnej	Projekt planu określa zasady gospodarki wodno-ściekowej
Obniżanie się poziomu wód gruntowych	Uszczelnienie powierzchni gruntów spowoduje zmniejszenie naturalnej infiltracji i wzrostu spływu powierzchniowego. Dla minimalizacji negatywnych oddziaływań w projekcie planu ustalono minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej.
Zagrożenia powodzią	Nie dotyczy

9.4 Ocena przewidywanych oddziaływań na ludzi

Jak wynika z ustaleń prognozy zawartych w poprzednich rozdziałach, realizacja ustaleń projektu planu będzie miała skutki lokalne, ograniczone do terenu objętego planem i jego najbliższego sąsiedztwa. W trakcie użytkowania nowych obiektów, nie przewiduje się ponadnormatywnych emisji zanieczyszczeń (gazów, pyłów, hałasu, pól elektromagnetycznych), które mogłyby negatywnie oddziaływać na mieszkańców terenów sąsiednich. Przejściowym problemem może być jedynie hałas w trakcie realizacji obiektów, wynikający z pracy sprzętu budowlanego.

Nowa zabudowa mieszkaniowa nie będzie lokalizowana w sąsiedztwie znacząco uciążliwych instalacji, obiektów przemysłowych. Nowa zabudowa nie jest także lokalizowana na terenach zagrożonych przez procesy naturalne (powódzie, masowe ruchy ziemi). Warunki bioklimatyczne na większości terenów są sprzyjające zamieszkaniu ludzi.

Plan wyznacza strefy technologiczne od istniejącej linii średniego napięcia i projektowanej linii wysokiego napięcia, na terenie których obowiązują ograniczenia użytkowania i zagospodarowania, zgodnie z przepisami odrębnymi.

9.5 Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Najbliższa granica państwa (z Republiką Czeską) znajduje się ok. 30 km na południowy- zachód od terenu objętego projektem planu.

Skutki realizacji zapisów planu – jak to wynika z ustaleń przedstawionych wcześniej w prognozie, będą miały charakter lokalny, ograniczony do terenu opracowania i jego najbliższego sąsiedztwa. Mając na uwadze odległości obszaru opracowania od granic państwowych, należy więc stwierdzić, że realizacja ustaleń przedmiotowego dokumentu nie spowoduje powstania oddziaływań transgranicznych.

10. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu

Punkt ten to tzw. prognoza dla wariantu „zero”, która ma odpowiedzieć na pytanie: jakie będą najbardziej prawdopodobne skutki środowiskowe wywołane działalnością człowieka lub zaniechaniem takiej działalności przy założeniu, że przedmiotowy projekt planu nie zostanie wdrożony do realizacji.

W przypadku rezygnacji z przyjęcia projektu planu możliwe jest pozostawienie terenów w użytkowaniu aktualnym lub ich rozwój zgodny z zapisami planu aktualnie obowiązującego. Obie sytuacje nie spowodują znaczących zagrożeń i presji dla środowiska. Oddziaływania na środowisko wynikać będą z przekształcenia terenów rolnych pod zabudowę oraz emisji zanieczyszczeń energetycznych do powietrza, powstawania ścieków i odpadów oraz wykorzystania wody i energii, w trakcie budowy i wykorzystania zabudowy mieszkaniowej i zagrodowej. Oddziaływania te będą miały jednak mniejszą skalę, niż w przypadku realizacji zapisów przedmiotowego projektu planu, z uwagi na mniejszą przestrzeń przeznaczoną pod nowe zainwestowanie.

Rozwój terenu poza granice dopuszczone w aktualnych dokumentach planistycznych, będzie jednak mógł się odbywać, na podstawie planów miejscowych sporządzanych „punktowo” dla konkretnych inwestycji.

11. Propozycje rozwiązań alternatywnych oraz mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko

11.1 Analiza rozwiązań alternatywnych wraz z uzasadnieniem ich wyboru

Rozwiązania alternatywne na etapie planowania przestrzennego mogą dotyczyć głównie kwestii lokalizacyjnych oraz rozwiązań technicznych leżących w kompetencjach dokumentu (przede wszystkim w zakresie sposobu wyposażenia terenów w infrastrukturę techniczną oraz wskaźników i parametrów kształtowania zabudowy).

Przeważającą część obszarów przeznaczonych pod nowe zainwestowanie to tereny na których w opracowaniu ekofizjograficznym dopuszczono rozwój nowego zainwestowania. Dla terenów, których zainwestowanie może spowodować zniszczenie fragmentów siedlisk przyrodniczych, rozwiązaniem alternatywnym jest zachowanie aktualnego sposobu użytkowania przestrzeni. W przypadku przedmiotowego projektu planu, pod nową zabudowę przeznacza się tereny stanowiące uzupełnienie bądź kontynuację istniejących układów ruralistycznych (często „na zapleczu” zabudowy istniejącej), przy zachowaniu zwartego układu osadniczego. Brak możliwości realizacji zabudowy na wskazanych w projekcie planu obszarach, potencjalnie może zmniejszyć presję na zainwestowanie zupełnie nowych obszarów, położonych w oderwaniu od istniejącego układu osadniczego i konsekwencje dla środowiska wynikające z „rozlewania się” zabudowy (konieczność budowy nowych odcinków dróg, większe trudności w realizacji infrastruktury, wzrost natężenia ruchu na drogach dojazdowych).

Projekt planu określa rozwiązania w zakresie infrastruktury technicznej (zaopatrzenia w wodę, odprowadzania ścieków, gospodarki odpadami, ogrzewania obiektów) oraz zasady kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu. Projekt planu nie determinuje natomiast sposobu realizacji nowego zainwestowania w zakresie dotyczącym technologii zastosowanych przy realizacji budynków (materiału, instalacji itp.), ponieważ nie leży to w kompetencji tego dokumentu. Wariantowanie w tym zakresie możliwe jest dopiero na etapie realizacji inwestycji, kiedy znane są już jej założenia

projektowe. Z uwagi na powyższe, w prognozie nie zaproponowano rozwiązań alternatywnych do projektu planu, w zakresie technicznym (technologicznym).

11.2 Propozycje działań mających na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko

Rozwiązanie zalecane w przypadku realizacji zabudowy mieszkaniowej i usługowej:

- odprowadzanie wód opadowych do kanalizacji deszczowej, stosować jako drugorzędne w stosunku do rozwiązań z zakresu małej retencji (np. studnie i niecki chłonne, ogrody deszczowe);
- możliwie duży procent zieleni towarzyszącej zabudowie realizować w formie grupowych nasadzeń drzew i krzewów oraz łąk z gatunków rodzimych, które (w odróżnieniu od trawników i niewielkich rabat) mają większy potencjał poprawienia mikroklimatu terenów zurbanizowanych;
- z uwagi na przeznaczenie pod nowe zainwestowanie łąkowych siedlisk przyrodniczych, w ramach działań kompensacyjnych możliwe jest prowadzenie działań z zakresu czynnej ochrony siedlisk na innych terenach. Działania te muszą być uzgodnione z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska, a dotyczyć mogą np. właściwej gospodarki łąkarskiej, a także edukacji mieszkańców gminy w zakresie programów rolnośrodowiskowych.

12. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji ustaleń projektu planu

Analizę skutków realizacji ustaleń projektu planu proponuje się dokonać łącznie z analizą zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy, którą w celu oceny aktualności studium i planów miejscowych, przeprowadza burmistrz zgodnie z art. 32 Ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Wyniki analizy burmistrz przedstawia radzie miejskiej, co najmniej raz w okresie kadencji rady.

Zgodnie z art. 10 Dyrektywy 2001/42/WE w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko, w celu analizy skutków planu można wykorzystywać, stosownie do potrzeb, istniejące systemy monitoringu w celu uniknięcia powielania monitoringu. Monitoring skutków planu może więc opierać się o informacje gromadzone w ramach państwowego monitoringu środowiska (PMŚ), prowadzonego na podstawie Ustawy Prawo Ochrony Środowiska lub informacje z monitoringów realizowanych na podstawie decyzji z kolejnych etapów postępowania inwestycyjnego (np. decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach).

Wstępnie wskazać można następujące obszary monitoringu:

- monitoring stanu cennych siedlisk przyrodniczych na terenach sąsiadujących bezpośrednio z nowo powstającą zabudową.

13. Informacje o dokumentach uwzględnionych przy sporządzaniu prognozy

Prognozę oddziaływania na środowisko sporządzono w oparciu o następujące dokumentacje i opracowania.

Blachowski J., Markowicz- Judycka E., Zięba D. – redakcja. Opracowanie ekofizjograficzne dla województwa dolnośląskiego. Zarząd Województwa Dolnośląskiego, Wojewódzkie Biuro Urbanistyczne we Wrocławiu. <http://eko.wbu.wroc.pl> Wrocław 2005 r.

Czerwieniec M. et al. Wytyczne Instytutu Rozwoju Miast wykonane na zlecenie Ministra Środowiska. Podstawy metodyczne sporządzania strategicznych ocen oddziaływania na środowisko dla potrzeb planowania przestrzennego. Kraków 2002 r.

Jędrzejewski W., Nowak S., Stachura K., Skierczyński M., Mysłajek R. W., Niedziałkowski K., Jędrzejewska B., Wójcik J. M., Zalewska H., Pilot M., Górny M., Kurek R.T., Ślusarczyk R. Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce. Zakład Badania Ssaków PAN, Białowieża 2011 r.

Kondracki J. Geografia regionalna Polski. PWN, Warszawa 2002 r.

Kosierb R. (kierownik) Miejski Plan Adaptacji do zmian klimatu dla Wałbrzycha. Wałbrzych, 2019 r.

Kurpiewski A. Opracowanie ekofizjograficzne gminy Bolków. ZOŚ Decybel, Jelenia Góra 2020 r.

Kurpiewski A. Prognoza oddziaływania na środowisko dotycząca zmiany SUIKZP gminy Bolków. ZOŚ Decybel, Jelenia Góra 2020 r.

Kurpiewski A., Pietrzykowska. K. Prognoza oddziaływania na środowisko dotycząca projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Bolków. Wnioski gminne. ZOŚ Decybel, Jelenia Góra 2009 r.

Ostrycharz D., Janiszewska Z., Mróz M., Rocznej oceny jakości powietrza w województwie dolnośląskim. Raport wojewódzki za rok 2022, RWMŚ Wrocław, 2023 r.

Paczyński B. (red.). 1995. Atlas hydrogeologiczny Polski 1:500 000 (część II). PIG. Warszawa

Palak-Mazur D. (kierownik opracowania) Raport z oceny stanu jednolitych części wód podziemnych w dorzeczach – stan na rok 2019. PIG, Warszawa 2020 r.

Richling A. (red.). Geograficzne badania środowiska przyrodniczego. PWN Warszawa 2007 r.

Solon J., Borzyszkowski J., Bidłasik M., Richling A., Badora K., Balon J., Brzezińska-Wójcik T., Chabudziński Ł., Dobrowolski R., Grzegorzczak I., Jodłowski M., Kistowski M., Kot R., Krąż P., Lechnio J., Macias A., Majchrowska A., Malinowska E., Migoń P., Myga-Piątek U., Niżańska J., Papińska E., Rodzik J., Strzyż M., Terpiłowski S., Ziaja W., Physico-geographical mesoregions of Poland: Verification and adjustment of boundaries on the basis of contemporary spatial data, [w:] „Geographia Polonica”, nr 91/2, 2018, s. 143–170.

Staffa M (red). Słownik geografii turystycznej Sudetów. Tom 7. Pogórze Kaczawskie. Wydawnictwo I-Bis, Wrocław 2002 r.

Surdyk Z. Surdyk M. Pacholek A. Wac Z. Gmina Bolków. Projekt granicy rolno- leśnej. Dolnośląskie Biuro Geodezji i Terenów Rolnych. Wrocław 2006 A

Zestawienie przywołanych przepisów prawa powszechnego

Nazwa dokumentu	Miejsce publikacji
Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska	t.j. Dz.U. 2022 poz. 2556 ze zm.
Rozporządzenie Ministra Środowiska z 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku	t.j. Dz.U. z 2014 r. poz. 112
Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko	Dz.U. z 2019 poz. 1839 ze zm.
Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko	t.j. Dz.U. 2023 poz. 1094
Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody	t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 916 ze zm.
Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin	Dz.U. z 2014 r. poz. 1409
Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt	t.j. Dz.U. 2022 poz. 2380
Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie gatunków dziko występujących grzybów objętych ochroną	Dz.U. z 2014 r. poz. 1408
Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000	t.j. Dz.U. z 2014 r. poz. 1713
Ustawa z dnia 18 lipca 2001 roku Prawo wodne	t.j. Dz.U. 2022 poz. 2625 ze zm.
Ustawa z 7 czerwca 2001 roku o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzeniu ścieków	t.j. Dz.U. 2023 poz. 537
Rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 11 października 2019 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych	Dz.U. z 2019 r. poz. 2148
Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry	Dz.U. 2023 poz. 335
Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach	t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 672 ze zm.
Ustawa z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie	t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 2187
Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r Prawo geologiczne i górnicze	t.j.: Dz.U. 2023 poz. 633
Ustawa z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym	t.j. Dz.U. 2023 poz. 977
Ustawa z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami	t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 840 ze zm.
Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych	t.j. Dz.U. 2022 poz. 2409

Załącznik nr 1.

Oświadczenia autora prognozy P-06.2/ 2023 r.

Oświadczam, że spełniam wymagania o których mowa w art. 74a ust. 2 Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Zakład Ochrony Środowiska DECYBEL s.c.
SPECIALISTA
ds. Prognoz Środowiskowych
Czinińska-Wydra M.
Małgorzata Czinińska-Wydra